

C. W. Leadbeater

ÉLET A HALÁL UTÁN
ÉS AHOGYAN AZT A TEOZÓFIA FELFEDI

Fordította: Zipernovszky Károlyné

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

Tartalomjegyzék

- I. Lehet-e tudni valami biztosat ?
- II. A valós tények
- III. Tisztítóúz
- IV. A mennyei világ
- V. Sokféle lakhely
- VI. Égi barátaink
- VII. Őrangyalok
- VIII. Láthatatlanul tevékenykedő emberek
- IX. A halottak segítése

I. FEJEZET

LEHET-E TUDNI VALAMI BIZTOSAT?

Az élet a halál után témaköre mindnyájunk számára rendkívül fontos, nemcsak azért, mert egy napon mi is biztosan meghalunk majd, hanem sokkal inkább azért, mert a legfiatalabbakat leszámítva alig akadhat közöttünk, aki ne veszítette volna már el (ahogy mi mondjuk) a halál által egy számára nagyon kedves, nagyon szeretett valakijét. Ezért, ha a halál utáni életre vonatkozóan bármilyen információ elérhető, természetes, hogy nagyon szeretnénk azt megszerezni.

Az első gondolat, ami a fenti cím elolvasása után általában az ember eszébe ötlük: 'Tudható-e egyáltalán valami biztos a halál utáni életről?' A legkülönbözőbb elméletek állnak mindannyiunk rendelkezésére e témában, amelyeket a különböző vallási testületek tartak elénk, de még e felekezetek legodaadóbb hívei sem hisznek igazán az erről szóló tanításokban, mivel még mindig úgy beszélnek a halálról, mint a 'rémségek királyáról', és az egész kérdést úgy szemlélik, mint amit titokzatosság és rettegés vesz körül. Bár olyan kifejezéseket használnak, hogy 'elaludt Jézusban', ennek ellenére feketébe öltöznek, gyászfátylat viselnek, visszataszító fekete keretes értesítést nyomtatnak, vagyis körülveszik a halált a gyász és a bánat minden lehetséges jelével, mindennel, ami még sötétebbnek és rettenetesebbnek láttatja. Rossz örökséget kaptunk, ezeket a komor temetési szokásokat elődeinktől örököltük, megszoktuk azokat, és egyáltalán nem látjuk be mindezek képtelenségét és borzalmasságát.

A régiek ebből a szempontból bölcsőbbek voltak nálunk, mert nem azonosították a sötétség ezen kísérteteit a test halálával – részben talán azért, mert sokkal ésszerűbb módszerük volt a test eltemetésére. Ez a módszer nemcsak végtelenül jobb volt a halott számára és sokkal üdvösebb az élőknek, hanem mentes is volt a lassú felbomlással kapcsolatos hátborzongató hiedelmektől. Akkoriban sokkal többet tudtak a halálról, mint mi, és éppen, mert többet tudtak, kevésbé gyászoltak.

Az első, amit a halálról szem előtt kell tartanunk az, hogy a halál az élet teljesen természetes velejárója. Ennek nyilvánvalónak kell lennie számunkra mindjárt az elején. Ha egyáltalán hiszünk Istenben, aki a szerető Atya, akkor tudnunk kell, hogy egy olyan sors, mint a halál, amely mindannyiunk számára egyformán elérkezik, önmagában senkinek sem jelenthet valami rosszat, és akár ebben a világban vagyunk, akár a következőben, egyaránt biztonságban vagyunk az Ő kezében. Már ennek a megfontolásnak is meg kellene mutatnia nekünk, hogy a halál nem olyan valami, amitől rettegni kell, hanem egyszerűen egy szükséges lépés fejlődésünk folyamatában. Nem lenne szükség arra, hogy a teozófia a keresztény nemzetek között közvetítsen, és tanítsa, hogy a halál barát és nem ellenség, ha a kereszténység nem felejtette volna el olyan nagymértékben saját legjobb hagyományait. A sírhelyet egyenesen úgy tekinti, mint 'a túlvilág, ahonnan nincs visszatérés', és az átkelést, mint ugrást a sötétbe, valami rettenetes, ismeretlen űrbe.

Ebben a kérdésben, mint ahogy sok más kérdésben is, a teozófiának örömhíre van a nyugati világ számára: be kell jelentenie, hogy a síron túl nem sivár, áthatolhatatlan, feneketlen mélység, hanem helyette fényel és étellel teli világ van, amely világosan, teljesen és pontosan megismerhető, mint saját városunk utcái. Pontosán úgy teremtettünk mi is a magunk számára komorságot és rettegést, mint a gyerekek, akik kísértethistóriákkal rémisztgetik magukat, pedig csak a tényeket kellene tanulmányoznunk, és minden mesterséges homály azonnal elvonulna. A halál nem a rémségek sötét királya, nem kaszás csontváz, aki hirtelen elvágja az élet fonálát, sokkal inkább angyal, akinek arany kulcs van a birtokában, amellyel ajtót nyit számunkra a jelenleginél teljesebb és magasabb rendű életbe.

Természetesen azt mondják majd az emberek: 'Ez nagyon szép és költői, de honnan tudhatjuk biztosan, hogy valóban így van?' Ezt sokféle módon lehet megtudni. Sok nyilvánvaló bizonyíték van azok számára, akik veszik a fáradságot, hogy egybegyűjtsék azokat. Shakespeare állítása valóban rendkívül figyelemre méltó, ha meggondoljuk, hogy a történelem hajnalától fogva és minden országban, amelyről valamit is tudunk, az eltávozottak visszatértek a másvilágról és megmutatták magukat embertársaiknak. Ezeknek a jelenségeknek az igazolására elegendő un. jelenéssel rendelkezünk. Volt idő, amikor divat volt ezeket az eseményeket kinevetni, ma ez már nincs így, amióta olyan tudósok, mint Sir W. M. Crookes, a tallium fém felfedezője és a Crookes féle radiometer feltalálója, és Sir Oliver Lodge, a nagy villamossági szakember, valamint kiváló közéleti emberek, mint Mr. Balfour, Anglia későbbi miniszterelnöke, olyan egyesülethez csatlakoztak, amely e jelenségek vizsgálatát tűzte ki célul, és amelyben ők maguk is tevékenyen részt vettek. Olvassák csak el ennek a 'Pszichikai Jelenségeket Kutató Társaság'-nak (Society for Psychical Research) a tudósításait, és megtalálják majd azokat a részeket, amelyek halottak visszatérését támasztják alá. Olvassanak olyan könyveket, mint Mr. Stead: 'Igaz kísértethistóriák' (Real Ghost Stories), vagy Camille Flammarion: 'Az ismeretlen' (L' Inconnu) című művét, és egy sor olyan jelenség magyarázatát találják meg, amelyek nem évszázadokkal ezelőtt távoli földrészekon mutatkoztak, hanem itt és most is közöttünk élő személyeknek, akiket meg lehet kérdezni, és akik tanúsíthatják ezen tapasztalatok valóságát.

A halál utáni élet egy másik bizonyítási vonala a modern spiritizmus tanulmányozása. Tudom, nagyon sokan gondolják úgy, hogy e területen csak csalás és ámítás létezik, de én személyesen is tanúsíthatom, hogy ez nem így van. Csalás és ámítás előfordulhat, sőt elő is fordul bizonyos esetekben, azonban bátran állítom, hogy nagy igazságok rejtőznek a dolgok mögött, amelyek bárki által felfedezhetők, aki hajlandó a szükséges időt és türelmet ezen dolgok felfedezésére áldozni. Ezekről a témákról is tanulmányozható jelentős irodalom, de ha valaki úgy kívánja, folytathat közvetlen kutatásokat, amint én is tettem. Azonban sokan vannak, akik sem időt, sem fáradságot nem hajlandók ilyesmire áldozni. Rendben, ez rájuk tartozik. Ha viszont nem akarnak utánajárni, akkor ahhoz sincs joguk, hogy kigúnyolják azokat, akik e jelenségeket látták, ennél fogva tudják, hogy ezek a jelenségek igazak.

A bizonyosság harmadik vonala, ami a teozófus tanítványoknak leginkább kínálkozik, a közvetlen kutatás. Minden emberben vannak olyan látens képességek, kifejtetlen érzékek, amelyek segítségével a láthatatlan világ közvetlenül megismerhető. Bárkinek, aki veszi magának a fáradságot, hogy e képességeket kifejlessze magában, a síron túli világ nappali világossággal fog megnyílni. Jó néhány teozófus tanuló már kifejlesztette magában ezeket a belső érzékeket, és az így megszerzett bizonyosságot szeretném önök elé tárni.

Nagyon jól tudom, hogy ez olyan jelentőségteljes állítás, amelyet egyetlen egyházi képviselő sem tenne, ha előadná a halál utáni állapotokról szóló saját magyarázatát. Azt mondaná: 'az Egyház így tanítja' vagy 'a Biblia azt mondja', de soha nem fogja azt mondani, hogy 'én, aki önnel beszélek, én magam láttam, és tudom, hogy igaz'. A teozófiában azonban képesek vagyunk nagyon határozottan állítani, hogy sokan közülünk személyesen tudják azt, amiről beszélünk, mivel általunk megvizsgált, kétséget kizáró tények sorozatával foglalkozunk, és ezeket önök saját maguk is ellenőrizhetik. Mi azt ajánljuk önöknek, amit mi tudunk, hozzáteve, hogy 'hacsak nem kínálkozik abszolút ésszerűnek, ne elégedjenek meg állításainkkal, nézzenek utána, amennyire csak lehetséges, így kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy másoknak hitelt érdemlően beszélhetnek róla, ahogy mi tesszük.'

De melyek azok a tények, amelyeket ezek a vizsgálatok feltártak?

II. FEJEZET

A VALÓS TÉNYEK

A valóságos helyzet sokkal racionálisabb, mint az általánosan elfogadott elméletek. Nem az derült ki, hogy az ember halálával hirtelen változás állna be, nem tüntetik el valamiféle csillagok mögötti égbe. Ellenkezőleg, az ember pontosan ugyanaz marad, aki megelőzőleg volt, ugyanaz az intellektus, ugyanaz a tulajdonságait és erőit illetően, és olyan helyzetben találja magát, amilyent saját gondolatai és vágyai teremtettek számára. Nincs kívülről jövő jutalom vagy büntetés, hanem a tényleges eredménye annak, amit az ember önmaga tett, mondott vagy gondolt itteni földi életében. Valójában az ember földi élete során készíti elő magának azt a fekhelyet, amelyben halála után nyugodni fog.

Az első és leginkább szembetűnő tény, hogy halálunk után nem valamilyen ismeretlen, új élet vár ránk, hanem a jelenlegi folytatása. Halottainktól nem vagyunk elszakítva, mert szüntelenül körülöttünk vannak. Az egyetlen választóvonalat saját tudatosságunk korlátai jelentik, mert hiszen nem szeretett halottainkat veszítettük el, csak azt a képességet, hogy látni tudjuk őket. Nyilvánvalóan lehetséges tudatosságunk fejlesztése, hogy szeretteinket újra láthassuk, és beszélhessünk velük, mint annak előtte, és ezt mindnyájan folyamatosan tesszük is, habár ritkán emlékszünk erre teljességében. Egy ember megtanulhatja tudatát asztrális testében összpontosítani, mialatt fizikai teste még ébren van, de ez különleges fejlesztést igényel, és az átlagember esetében ez sok időt venne igénybe. Mialatt fizikai teste alszik, minden ember kisebb vagy nagyobb mértékben használja asztrális tudathordozóját, és naponta érintkezik eltávozott szeretteivel. Néha részlegesen emlékezünk a velük való találkozásra, és ilyenkor azt mondjuk, hogy velük álmodtunk. Legtöbbször azonban nem emlékezünk vissza az ilyen összetalálkozásokra, és nincs tudomásunk megtörténtükről. Azonban kétséget kizáró tény, hogy a ragaszkodás kötelékei még ugyanolyan erősek, mint valaha, úgyhogy amint kiszabadul az ember a fizikai test burkából, azonnal keresi az általa szeretett lények társaságát. Az egyetlen változás valójában az, hogy a halál következtében az ember a nappal helyett az éjszakákat tölti kedveseivel, és hogy ennek asztrálisan van tudatában, nem pedig fizikailag.

Teljesen más és külön megfontolást igényel az emlékezetnek az asztrális síkról a fizikai síkra történő áthozása, amely nem érinti tudatosságunkat azon a másik síkon, sem képességeinket, hogy azon teljesen könnyen és szabadon működjünk. Akár emlékszünk halottainkra, akár nem, ők szorosan mellettünk élnek életüket, és az egyetlen különbség az, hogy azt a porhüvelyt, amit mi testnek nevezünk, ők már levetették. De ez éppen olyan kevésbé jelent változást, mint ahogy a személyiségben sem jelent változást, ha az ember leveti a kabátját. Kissé könnyebbnek, szabadabbnak érzi magát, mivel kevesebb súlyt kell hordoznia. Pontosán ugyanez a halottak esete is. Az emberi szenvedélyeket, a vonzódásokat, az érzelmeket és az intellektust legkevésbé sem befolyásolja a halál, hiszen egyik sem tartozik ahhoz a fizikai testhez, amelyet ő letett. Ledobta ezt a ruhát, egy másikban él, de ugyanúgy képes gondolkodni és érezni, mint azelőtt.

Tudom, milyen nehéz az átlagos elmének felfogni annak valóságát, amit nem lát a szemével. Nagyon nehéz lecke tudomásul vennünk, hogy látóképességünk mennyire részleges, és felfogni, hogy egy olyan óriási világban élünk, amelyből csak egy nagyon kis részt láthatunk. Ennek ellenére a tudomány meglehetősen biztonságosan állítja, hogy ez így van, hiszen parányi életek egész világát írja le, amelynek a jelenlétéről az érzékeink alapján tudomásunk se kellene legyen. Azon teremtmények parányiságuk ellenére sem lényegtelenek, mivel néhány ilyen mikroba körülményeinek és szokásainak ismeretétől függ egészségmegtartó képességünk, és sok esetben maga az élet is. Azonban érzékeink más irányban is korlátozottak. Hiszen még a bennünket körülvevő levegőt sem látjuk, érzékszerveink nem tájékoztatnak létezéséről, kivéve, ha mozgásban van, amiről a tapintással

veszünk tudomást. Mégis, ebben a levegőben olyan erő lakozik, amely leghatalmasabb hajóinkat is képes ronccsá zúzni, és legerősebb épületeinket ledönteni. Láthatják, hogy mindannyiunk körül hatalmas erők működnek, amelyeket szegényes és részleges érzékelésünk nem képes jelezni. Ebből világosan kiténik: őrizkednünk kell, nehogy abba a tragikusan mindennapi hibába essünk, hogy amit látunk, az az összes látnivaló.

Azt is mondhatnánk, hogy toronyba vagyunk zárva, és érzékszerveink piciny ablakok, amelyek csak bizonyos irányok felé vannak nyitva. Sok más irányba teljesen le vagyunk zárva, de a tisztánlátás vagy asztrális látás egy vagy két újabb ablakot nyit meg számunkra, megnöveli kilátásunkat, elénk tár egy új és tágabb világot, amely része a réginek, noha erről azelőtt nem tudtunk.

Mit kellene először látnunk ebben az új világban szétnézve? Tegyük fel, hogy valaki közülünk áthelyezte tudatát az asztrális síkra. Milyen változásokra bukkanna elsőként? Első pillanatban nagyon kis különbség lenne, valószínűleg feltételezné, hogy ugyanazt a világot látja, mint azelőtt. Engedjék meg, hogy legalább részben elmagyarázzam, miért van ez így, mert ahhoz, hogy teljesen elmagyarázzam, egy egész tanulmányra lenne szükség az asztrális fizikáról. (Erről részletesen a 'The Other Side of Death' c. könyvemben írtam.) Ahogy az anyagnak különféle halmazállapotai vannak a fizikai síkon, mint szilárd, cseppfolyós és légnemű, ugyanúgy az asztrális anyagnak is különböző sűrűség-fokozatai vannak, és mindegyik halmazállapot a hozzá hasonlóhoz vonzódik, ami a fizikai síkon neki megfelel. Eltávozott barátja tehát még mindig falakat, bútorokat látna, amelyeket megszokott, mert bár a fizikai anyag, amelyből összeállnak, már nem lenne látható, de az asztrális anyag legsűrűbb típusa mégis világosan körvonalazná számára e tárgyakat. Igaz, ha a tárgyat közelebről megvizsgálná, észrevenné, hogy annak minden részecskéje láthatóan gyors mozgásban van, ahelyett, hogy láthatatlan lenne, ahogy a fizikai síkon. Kevés ember figyel meg ilyen gondosan, és az az ember, aki meghal, gyakran először nem is tudja, hogy bármi változás történt vele.

Körülnéz és ugyanazokat a helyiségeket látja, amelyek ismerősek számára, azokkal benépesítve, akiket ismer és szeret, mivel nekik is van asztrális testük, amelyek új látóköre tartományán belül esnek. Csak fokozatosan veszi észre, hogy bizonyos módon van különbség. Például hamarosan észreveszi, hogy számára minden fájdalom és fáradtság eltűnt. Ha el tudják egyáltalán képzelni, mit jelent ez, némi fogalmuk lesz arról, milyen is a magasabb rendű élet valójában. Gondoljanak csak arra, hogy önöknek, akiknek alig volt valaha egy nyugodt pillanatuk, és alig emlékeznek arra mozgalmas életükben, hogy mikor pihenték ki magukat utoljára, mit jelent, hogy soha többé nem kell tudniuk kimerültségről és fájdalomról. A nyugati országokban olyan rosszul értelmeztük a halhatatlanságról szóló tanítást, hogy egy halott ember általában nehezen tudja elhinni, hogy ő halott, egyszerűen azért, mert még mindig lát és hall, gondolkodik és érez. 'Nem haltam meg' – mondja gyakran – 'életben vagyok, mint eddig, és jobban vagyok, mint valaha voltam.' Természetesen így van, és éppen erre kellett volna számítani, ha helyesen tanították volna.

Állapotának megértése talán a következőképpen folyik le: látja maga körül barátait, de csakhamar észreveszi, hogy nem mindig tud kapcsolatba lépni velük. Beszél hozzájuk, de úgy tűnik, nem hallják őt. Megpróbálja megérinteni őket, de úgy találja, hogy nem tud hatni rájuk. Ekkor még mindig bebeszélheti magának, hogy álmodik, és mindjárt felébred, mivel máskor (amikor azok alszanak, ahogy mi mondjuk) barátai tudnak róla, beszélnek vele, mint régen. De fokról-fokra fedezi fel, hogy meghalt, és akkor rendszerint kezdi kényelmetlenül érezni magát. Hogy miért? Újra csak azért, mert helytelen tanítást kapott. Nem képes megérteni, hogy hol van, vagy mi történt, mivel helyzete nem az, amit a hagyományos álláspont alapján elvárt. Ahogy egy angol tábornok mondta egyszer erről a helyzetről: 'Ha halott vagyok, hol vagyok? Ha ez a mennyország, akkor nem tartom sokra, ha a pokol, akkor jobb, mint amit vártam.'

III. FEJEZET

A TISZTÍTÓTŰZ

Rengeteg teljesen szükségtelen szorongást, sőt súlyos szenvedést is okoznak azok, akik a világnak továbbra is nem létező mumusokról szóló buta történeteket tanítanak az értelem és a józan ész használata helyett. Az alaptalan és istenkáromló hamis elmélet a pokol tüzeréről többet ártott, mint hirdetői tudnák, mert rosszat tett a síron túl és ezen az oldalon is. De most a 'halott' ember találkozik egy másik halottal, akit okosabban oktattak, tőle meg fogja tanulni, hogy nincs ok a félelemre, hogy ebben az új világban értelmes, élhető élet van, ugyanúgy, ahogy a régieben.

Fokról-fokra ráébred majd, hogy sok dolog van, ami új, és sok ahhoz hasonló, amit már ismer, mivel ebben az asztrális világban a gondolatok és a vágyak látható formában fejeződnek ki, bár ezek többnyire a sík finomabb anyagából állnak. Ahogy asztrális élete előre halad, ezek egyre szembetűnőbbek lesznek, mivel – ne felejtjük el – ő ez alatt egyre inkább magába vonul vissza. Inkarnációja idején az Én valójában azzal van elfoglalva, hogy először kibontakoztatja magát az anyagban, azután onnan erőfeszítései eredményeivel visszahúzódik. Ha az átlagembert megkérnék, hogy húzzon egy jelképes életrajzot, valószínűleg egyeneset húzna, amely a születéssel kezdődne, és a halállal végződne, de a teozófus tanuló inkább egy nagy ellipszissel ábrázolná az életet, amely magasabb mentális szinten az Én-től indulna ki, és ugyanoda térne vissza. A vonal a mentális sík alsó részébe, majd az asztrális síkba ereszkedne le. Az ellipszis vonalának aránylag nagyon kis része lenne a fizikai síkon, és a vonal hamarosan újra felemelkedne az asztrális és a mentális síkokra. A fizikai élet tehát az ív azon kis részével jelölhető, amely az asztrális és a fizikai sík közötti határvonal alatt helyezkedik el, a születés és halál pedig csak egyszerűen az ellipszis és az egyenes két metszéspontján lenne jelölhető. Nyilvánvaló, hogy a két metszéspont semmiképp sem lehet az egész ábra legfontosabb pontja.

A valódi középpont pontosan az Én-től legtávolabb eső, úgynevezett fordulópont lenne, amelyet a csillagászatban afélium-nak (naptávól) neveznek. Ez nem a születés, sem a halál, hanem a fizikai élet középső pontja lenne, az a pont, ahol az Én kifelé irányuló ereje kimerül, és megkezdődik az önmagába való visszatérés hosszú folyamata. Gondolatai fokról fokra felfelé irányulnak, egyre kevesebbet és kevesebbet törődik pusztán fizikai dolgokkal, és most már végképp le is veti a sűrű testet. Elkezdődik élete az asztrális síkon, de ennek egész időtartama alatt tovább folytatódik az önmagába való visszahúzódnak. Ennek az az eredménye, hogy az idő múlásával egyre kevesebb figyelmet fordít az alsóbbrendű asztrális anyagra, amelyből a fizikai tárgyak másai vannak, és egyre inkább a magasabbrendű anyaggal van elfoglalva, amelyből a gondolatformák épülnek fel, ahogy a gondolatformák az asztrális síkon egyáltalán megjelennek. Élete egyre inkább a mentális, a gondolati világban válik életté, és az általa már elhagyott világ asztrális hasonmása elhalványul. Nem azért, mert megváltoztatta térbeli tartózkodási helyét, hanem mert érdeklődésének középpontja áttolódott. Vágyai még mindig fennállnak, és az őt körülvevő formák nagyrészt ezen vágyak kifejezői lesznek. Főképp ezek természetétől függ majd, hogy élete boldog vagy boldogtalan lesz.

Ennek az asztrális életnek a tanulmányozása sok erkölcsi előírás világos magyarázatára derít fényt. A legtöbb ember elismeri, hogy a másoknak ártó vétkek határozottan és nyilvánvalóan helytelenek, de némelykor csodálkoznak azon, hogy miért kell rossznak nyilvánítani a féltékenységet, gyűlöletet vagy becsvágy érzését mindaddig, amíg ezek nem nyilatkoznak meg szavakban vagy tettekben. Egy pillantás az asztrális világba pontosan megmutatja, hogy az ilyen érzések mennyire bántják az őket tápláló embert, milyen heves szenvedéseket okoznak neki halála után. Ezt jobban megértjük, ha megvizsgáljuk az asztrális élet néhány tipikus esetét és azok fő jellemzőit.

Gondoljunk először egy szürke átlagemberre, aki se nem különösen jó, se nem különösen rossz, aki valójában semmilyen vonatkozásban nem különleges. Az ember a halála után nem változik meg, így jellegtelensége megmarad fő jellemvonásként (ha annak vehetjük). Nem lesz része sem különleges szenvedésben, sem különleges örömben, és az asztrális életet feltehetően unalmasnak találja majd, mivel földi tartózkodása alatt nem fejlesztett ki gondolkodó érdeklődést. Ha nem voltak más ötletei, mint a pletyka, vagy amit sportnak neveznek, vagy ha üzleti dolgain vagy az öltözködésen kívül más nem járt az eszében, akkor unalmas lesz számára minden, ha a felsorolt dolgok többé már nem lehetségesek. Még rosszabb a helyzete annak az embernek, akinek erős alacsonyabb rendű vágyai voltak, amelyeket csak fizikai síkon lehet kielégíteni. Gondoljanak csak egy alkoholistára vagy egy kéjvágyó emberre, aki fizikai életében hatalmas szenvedély rabszolgája volt, ami a halál után is fennmarad, sőt erősebbé válik, mint valaha, mert a rezgéseknek már nem kell a nehézkes anyagi részecskéket mozgásba hozniuk. Azonban annak lehetősége, hogy ez a rettenetes szomjúság kielégülést nyerjen, örökre elveszett, mivel az a test, amely egyedül kielégíthető, már megszűnt.

Amint látjuk, a tisztítóvíz lángja nagyon is alkalmas jelkép az ilyen rettenetesen kínzó vágyak rezgéseire. Elég sokáig eltarthat, mivel fokozatosan sorvad el, és az ember sorsa kétségkívül szörnyű. Mégis, két dolgot figyelembe kell vennünk ilyen esetekben.

Először is, ezt a sorsot az ember teljes mértékben magának okozta, meghatározva erejének és időtartamának pontos fokozatát. Ha irányította volna ezt a vágyat földi élete során, sokkal kevesebb szenvedést okozott volna magának halála után.

Másodszor, ez az egyedüli módja, hogy megszabadulhasson ettől a hiányosságtól. Ha a lélek közvetlenül átmehetne egy kéjvágyó és alkoholista életből következő inkarnációjába, akkor vétkének rabszolgájaként születne meg, amely vétek kezdettől fogva uralná őt, és nem menekülhetne attól. Most azonban, hogy ez a vágy elhal, ő e teher nélkül kezdheti el új életpályáját, és a lélek, aki ilyen kemény leckét kapott, mindent el fog követni, hogy visszatartsa alacsonyabb tudathordozó eszközeit az ilyen tévedések megismétlésétől.

Mindez ismert volt a világ számára már az ókorban is. Világosan tükröződik ez Tantalos mítoszában, aki minduntalan égő szomjúságban szenvedett, és arra ítéltetett, hogy örökké lássa a vizet, amint távolodik, mihelyt szájával érinthetné. Sok más bűn jár ilyen és ehhez hasonló borzalmas következménnyel, bár mindegyiknek megvan a sajátos jellemzője. Képzeljék el a zsugorit, mennyire szenved majd, ha aranyát nem halmozhatja, ha talán már azt is tudja, hogy idegen kezek hogyan szórják szét. Vagy gondoljanak arra, hogy a féltékeny ember mennyire szenved majd féltékenységtől, tudva, hogy már nem áll módjában közbeavatkozni a fizikai síkon, de most még erőteljesebben érzi, mint valaha. Emlékezzünk a görög mondavilág Sziszifuszára, aki arra volt kárhoztatva, hogy egy nehéz sziklát görgessen fel a hegycsúcsra, csak hogy visszagurulni lássa abban a pillanatban, amikor már majdnem elérhetőnek látszott a siker. Milyen találó példa ez az olyan emberre, akinek csak e világi törekvései voltak, akinek egész becsvágyát öncélú tervek kovácsolása jelentette, ennek következtében így folytatja az asztrális világban is. Gondosan építi fel terveit, amíg az az elméjében tökéletes nem lesz, és csak azután ébred rá, hogy elvesztette fizikai testét, amely a megvalósításhoz szükséges. Reményei összeomlanak, de a szokás annyira belégyökeresedett, hogy újra és újra megkísérli felgörgetni ugyanazt a sziklát becsvágya ugyanazon hegyére, mindaddig, amíg a bűn ki nem merül. Akkor végre megérti, hogy nem kell szikláját görgetnie, hadd nyugodjon az békében ott, a domb alján.

Eddig a hétköznapi ember esetét vizsgáltuk, és olyanét, aki durva és önző vágyaival tér el az átlagembertől. Vizsgáljuk most meg az olyan ember esetét, aki a másik irányban tér el az átlagostól, és akinek érdeklődése értelmesebb célok felé irányul. Ahhoz, hogy megértsük, milyennek tűnik számára a halál utáni élet, figyelembe kell vennünk, hogy a legtöbb ember ébredő élete és ereje nagyobb részét munkával tölti, amelyet nem kedvel igazán, és amit

egyáltalán nem végezne, ha nem lenne szükséges megélhetése előteremtése vagy azok támogatása, akik tőle függnek.

Képzeljék el annak az embernek a helyzetét, aki számára megszűnt ennek a nyomasztó fáradozásnak a szükségessége, amikor nem kell a megélhetésért küzdenie, mivel az asztrális testnek sem élelemre, sem ruházatra, sem szállásra nincs szüksége! Ez az ember gyermekkorától most fogja először szabadnak érezni magát, azt tehet, amit akar, egész idejét választott foglalatosságának szentelheti, bármi legyen is az, mindaddig, ameddig az olyan természetű, hogy fizikai anyag nélkül megvalósítható.

Tegyük fel, hogy egy ember legfőbb öröme a zene. Az asztrális szinten alkalma van a Földön komponált minden nagyszerű muzsikát meghallgatni, sőt képes ezen új körülmények között többet is meghallani abból, mint korábban, mivel itt más és teljesebb harmóniák is léteznek, mint amit tompa fülei fel tudtak fogni. Az, aki a művészetben talál élvezetet, aki a formákban és színekben megtalálható szépséget szereti, ezen magasabb rendű világ egész szépsége előtte áll, amiből kedvére választhat.

Ha öröme telik a természet szépségében, páratlan lehetősége van abba belemerülni. Átadhatja magát élvezetének, mivel könnyedén és gyorsan mozoghat egyik helyről a másikra, és a természet csodáit gyors egymásutánban élvezheti. A fizikai testben élő embernek az ilyen helyek felkereséséhez évekre lenne szüksége. Ha érdeklődése a tudomány vagy a történelem felé fordulna, a világ könyvtárai és laboratóriumai rendelkezésére állnak. A kémiai és biológiai folyamatok megértése sokkal teljesebb lesz, mint azelőtt, mivel most képes látni a belső és a külső működéseket, az indítókákat és azok hatásait is. Mindezekhez hozzájárul az a csodálatos gyönyör, hogy ott semmilyen fáradtság nem létezik. Itt, ahogy haladunk tanulmányainkban vagy kísérleteinkben, folytonosan tapasztaljuk, egy idő után mennyire nem vagyunk képesek folytatni, mivel agyunk csak egy bizonyos igénybevételt képes elviselni. A fizikai léten túl – úgy látszik – nem létezik fáradtság, mivel a valóságban az agy és nem az elme fárad el.

Egész idő alatt pusztán önző kielégülésről beszéltem, még ha az racionális és intellektuális is. Vannak közöttünk olyanok, akik nem lennének elégedettek, ha nem tehetnének ennél valami magasabb rendű dolgot, akiknek legnagyobb öröme embertársaik szolgálata. Mit tartogat számukra az asztrális élet? Erőteljesebben jótékonykodhatnak, mint valaha, kedvezőbb körülmények között tehetik azt, mint az alacsonyabb, fizikai síkon. Ezrek vannak, akiket segíthetnek, és sokkal biztosabbak lehetnek afelől, hogy valóban több jót tudnak tenni, mint amire mi ebben az életben általában képesek vagyunk. Néhányan az általános jó céljainak szentelik magukat, mások elsősorban saját családjuk vagy barátaik körében felmerülő esetekkel vannak elfoglalva, legyenek az érintettek élők vagy holtak. A tények különös felcserélése az élő és holt kifejezés, mivel a valóságban mi vagyunk halottak, akik ezekbe a durva, korlátozott fizikai testekbe vagyunk temetve. Ők, akik fizikai testüktől már megszabadultak, sokkal szabadabbak és cselekvőképesebbek, mivel kevésbé gátoltak. Az anya, aki eltávozott abba a magasabb rendű életbe, gyakran örködik gyermeke fölött, valóságos őrangyal számára. A 'halott' férj gyakran marad még szomorkodó felesége közelében, elérhetően és kapcsolatban vele, és hálás, ha képes éreztetni, hogy erőben és szeretetben él a közelében, mint hajdan.

Ha mindez így van, azt gondolhatnánk, hogy jobb minél hamarabb meghalni, az ilyen tudás valósággal buzdít az öngyilkosságra. Ha csak magunkra és saját örömünkre gondolunk, akkor ez határozottan így is lenne. Ha azonban Isten és felebarátaik iránti kötelezettségeinkre gondolunk, rögtön látni fogjuk, hogy az ilyen gondolkodás nem helyeselhető. Egy cél érdekében vagyunk itt, amely cél csak ezen a fizikai síkon érhető el. A léleknek sokat kell fáradoznia, sok korlátozáson kell keresztül mennie, hogy elnyerje ezt a földi inkarnációt, ezért erőfeszítéseit nem szabad szükségtelenül eldobni. Az életosztón isteni módon van belénk ültetve, és kötelességünk ezt a földi életet a lehető legjobban felhasználni és megtartani, ameddig csak a körülmények engedik. Megtanulandó leckéink vannak ezen a síkon, amiket

sehol máshol nem tudunk megtanulni, és minél előbb megtanuljuk leckéinket, annál hamarabb szabadulunk meg a visszatérés kényszerétől ide, ebbe az alacsonyabb és korlátozottabb életbe. Senkinek sem szabad vennie a bátorságot, hogy életének véget vessen, mielőtt ideje elérkezett, amikor azonban halálának ideje eljön, örvendezhet, mivel valóban átmenőfélben van a munkából a pihenésbe.

Az, amit most elmondtam, jelentéktelenné válik az azt követő élet, a mennybéli élet dicsősége mellett. Ez itt a tisztító tűz, az pedig a végtelen boldogság, amiről a szerzetesek álmodnak, és a poéták énekelnek, és ami egyáltalán nem álom, hanem élő és dicsőséges valóság. Néhány embernek boldog az asztrális élete, másoknak boldogtalan, aszerint, amit előkészítettek maguknak, de ami azután következik, tökéletes boldogság mindenki számára, és minden egyes ember szükségletének pontosan megfelel.

Ennek a fejezetnek a lezárása előtt tekintsünk még át egy vagy két kérdést, amelyek örökösen visszatérnek azok elméjébe, akik a következő életről keresnek információkat. Néhányan azt kérdezik, hogy képesek leszünk-e ott továbbfejlődni? Kétségtelenül, mivel a haladás az isteni terv döntése. A haladás pontosan fejlődésünk arányában lehetséges számunkra. Aki vágyának rabszolgája, csak a vágy elkoptatásával tud haladni, mégis, az ő helyzetében ez a legjobb, és ez lehetséges. Az az ember, aki szíves és segítőkész, sokféle módon és sokat tanulhat azon a munkán keresztül, amelyet az asztrális szinten képes végezni. Az önzetlen törekvésben végzett gyakorlat következtében többleterővel és képességekkel fog visszatérni a Földre. Tehát nem kell félnünk, ha a haladásra gondolunk.

Egy másik kérdés is gyakran felvetődik: vajon felismerjük-e szeretteinket, akik előttünk távoztak el? Egészen biztosan, mivel sem ők, sem mi nem változtunk. Akkor miért ne ismernénk fel őket? A vonzódás még fennáll, és mágnesként egymáshoz vonzza azokat, akikben működik, gyorsabban és biztosabban, mint itt. Igaz, ha a szeretett lény már régebben elhagyta ezt a Földet, eljuthatott az asztrális síkon túlra, és beléphetett a mennyei életbe, ez esetben várnunk kell, amíg mi is elérjük azt a szintet. Ha azonban elérjük, tökéletesebb az egymásra találás, mint amit ebben a börtönben valaha is megélhetünk. Legyenek biztosak abban, hogy akiket szerettek, nem veszítették el. Ha a közelmúltban haltak meg, megtalálják őket az asztrális síkon, ha régebben távoztak el, akkor a mennyei életben, de az újraegyesülés bizonyos, ha megvan a ragaszkodás, mivel a szeretet az Univerzum egyik leghatalmasabb ereje az életben is és a halálban is.

Végtelenül sok érdekes információ adható erről a magasabb életről. El kell olvasni az erre vonatkozó irodalomból Annie Besant 'A halál, és ami utána van' (Death and After) című könyvét, valamint 'Az asztrális sík' (The Astral Plane) és 'A halál másik oldala' (The Other Side of Death) című könyveimet. Ennek a tárgykörnek a tanulmányozása megéri a fáradságot, mivel az igazság ismerete megszünteti a halálfélelmet, és megkönnyíti az életet, mivel megértjük célját és végét. A halál nem szenvedést hoz, hanem csak örömet azoknak, akik igaz, önzetlen életet élnek. A ősi latin közmondás szerint a halál az élet kapuja ('*Mors janua vitae*'). Pontosán az: kapu a teljesebb, magasabb életbe. Az Isteni Igazságosság nagy törvénye uralkodik, a síron túl ugyanúgy, mint itt, és működésében fenntartás nélkül bízhatunk ott is és itt is, mind önmagunk, mind szeretteink esetében.

IV. FEJEZET

A MENNYEI VILÁG

Minden vallás megegyezik abban, hogy kinyilvánítja a mennyország létezését, azt állítva, hogy áldásainak élvezete egy helyesen eltöltött földi élet után következik. A kereszténység és a mohamedán vallás jutalomként beszél róla, mint amit Isten oszt ki azoknak, akik Őt megörvendeztették. A legtöbb más hitvallás inkább úgy írja le, mint ami a helyesen leélt élet szükségszerű eredménye, pontosan úgy, ahogy nekünk kell teozófiai nézőpontból leírnunk. Annak ellenére, hogy minden vallás elragadtatva szól erről a boldog életről, egyiknek sem sikerült leírásaiban a valóság benyomását keltenie. Mindaz, amit leírtak a mennyországról, teljes mértékben eltér bármitől, amit mi ismerünk, úgyhogy sok leírás egyenesen abszurdnak tűnik számunkra. A gyermekkorunkból ismert legendák alapján vonakodunk ezt elismerni, de ha elolvassuk egy másik nagy vallás történetét, mindjárt így látjuk. A buddhista vagy a hindu könyvekben szinte túlzó leírások találhatók végtelen kertekről, amelyekben a fák aranyból és ezüsből vannak, gyümölcsök különféle ékszerek, és az ember kísértésbe eshet, hogy mosolyogjon, ha nem jut eszébe, hogy a buddhisták vagy a hinduk számára a mi meséink arany utcái és gyöngyből kirakott kapui látszanak ugyanilyen valószínűtlennek. Tény, hogy a képtelenség ezekben a leírásokban akkor jelenik meg, ha szó szerint értjük azokat, és elmulasztjuk felismerni, hogy minden egyes leírás a saját szemszögéből ugyanarra a feladatra vállalkozik. Mind egyformán tökéletlen, mert a mögöttük levő nagy igazság teljességgel leírhatatlan. A hindu író kétségkívül látott néhányat az indiai királyok káprázatos kertjeiből, ahol az általa leírt díszítő elemeket általánosan alkalmazták. A héber írástudónak nem voltak hasonló élményei, azonban ő valamely nagy és nagyszerű városban lakott – valószínűleg Alexandriában – és az ő szemszögéből a nagyszerűséget egy város fejezte ki, amit anyagának és díszítésének gazdagságában földöntúlivá tett. Mindegyikük olyan igazságot próbál az elméje számára ismerős hasonlatokkal lefesteni, amely túl lenyűgöző ahhoz, hogy szavakba önthesse.

Voltak, akik látták az égi dicsőséget, és megpróbálták azt akadozó szavaikkal leírni. Volt köztük néhány teozófus tanítvány is, sőt a 'The Devachanic Plane or the Heaven World' című műben megtalálhatják saját, ez irányba tett kísérletemet is. Ma már nem beszélünk aranyról és ezüstről, rubinokról és gyémántokról. Ha a formák és színek szépségének és lehető legnagyobb finomságának fogalmát szeretnénk közvetíteni, inkább hasonlítjuk a naplemente színeihez, a tenger és az ég ragyogásához, mivel számunkra ezek mennyieibbek. Azok, akik látták közülünk az igazságot, jól tudják, hogy leírására és a valóság közvetítésére tett minden kísérletünk eredménytelen, mint a keleti írástudóké is, mivel azt semmilyen szóval nem lehet érzékeltetni, de egy nap minden ember látni fogja és megtudja.

Ez a mennyország nem álom, hanem ragyogó valóság, de ahhoz, hogy abból bármit felfogjunk, a témához tartozó egyik alapfogalmat tisztáznunk kell. A mennyország nem hely, hanem a tudatosság egy állapota. Ha megkérdezik 'Hol a mennyország?', azt kell felelnem, hogy ebben a pillanatban is itt van körülöttünk, olyan közel, mint a levegő, amelyet belélegzünk. „A fény mindig körülvesz benneteket” – ahogy Buddha mondta hosszú idővel ezelőtt – „csak le kell venni a kötést a szemetekről, hogy lássatok”. De mit jelent a kötést ledobni? Mit jelképez? Ez egyszerűen csak a tudatosság magasabb szintre helyezésének kérdése, annak elsajátítása, hogy tudatunkat finomabb anyagú tudathordozóba összpontosítsuk. Már beszéltem ennek lehetőségéről az asztrális testtel kapcsolatban, ami által az asztrális világ válik láthatóvá. Ez ugyanannak a folyamatnak egy további fokozata, azaz a tudatosságnak a mentális síkra emelése, mivel az embernek azon a szinten is van teste, amelyen keresztül felfoghatja rezgéseit, így a mennyország pompás ragyogásában élhet, noha még rendelkezik fizikai testtel is. Ilyen tapasztalatokat követően kevéssé érez kedvet majd, hogy visszatérjen az utóbbi testbe.

Az átlagember ezt a boldogságot csak halál után éri el, és ritka eseteket kivéve akkor sem azonnal. Elmagyaráztam, hogy a halált követően az Én hogyan húzódik folyamatosan vissza önmagába. Az egész asztrális élet valójában nem más, mint állandó visszahúzóási folyamat, és amikor az idő előrehaladtával a lélek eléri annak a síknak a határát, meghal annak a világnak a számára is ugyanúgy, ahogy a fizikai síkon tette. Azaz leveti annak a síknak a ruháját is, maga mögött hagyja, mialatt továbbhalad egy magasabb és még teljesebb életbe. Ezt a második halált sem előzi meg semmilyen szenvedés, de ugyanúgy, ahogy az első halál esetében, általában öntudatlansággal jár, amelyből az ember fokozatosan ébred fel. Néhány évvel ezelőtt írtam egy könyvet 'A devacháni sík' (The Devachanic Plane) címmel. Abban igyekeztem bizonyos mértékben kibővíteni a leírást arról, ami látható, és táblázatba foglalni ennek a dicsőséges fényországnak a felosztását, amennyire csak tudtam, példákat bemutatva arról, amit vizsgálódásaink során megfigyeltünk a mennyei lélettel kapcsolatban. Most megkísérlem a dolgot más szempontból önök elé tárni, és akik úgy kívánják, kiegészíthetik információikat könyvem elolvasásával is.

Talán a legátfogóbb kezdő megállapítás az lehet, hogy ez az Isteni Elme síkja, hogy itt magának a gondolatnak a birodalmában vagyunk, és hogy minden, amit az embernek egyáltalán lehetséges elgondolnia, az itt élő valóságban van jelen. Mi nagyon előnytelen helyzetben munkálkodunk azon szokásunkból eredően, hogy az anyagi dolgokat tekintjük valóságosnak, és ami nem anyagi, azt álomszerűnek, épp ezért valótlannak véljük. Viszont a tény az, hogy minden, ami anyagi, szintén ebbe az anyagba van temetve és elrejtve, és bármennyire valóságos, sokkal kevésbé nyilvánvaló és felismerhető, mint magasabb nézőpontból szemlélve lenne. Így, amikor a gondolatok világáról hallunk, azonnal valami valószerűtlen világra gondolunk, ami olyan anyagból épült, 'amiből az álmok vannak', ahogy a költő mondja.

Képzeld el, hogy amikor egy ember elhagyja fizikai testét, és tudata kinyílik az asztrális életre, az első érzete annak a világnak az erőteljes léletszerűsége és valósága lesz. Ezért úgy gondolja: 'most érzem először, mit jelent élni'. Amikor pedig elhagyja azt az életet egy magasabb felé, pontosan ismétli ugyanazt a tapasztalatot, ez az élet viszont sokkal teljesebb, tágabb és erőteljesebb, mint az asztrális, megint csak össze sem lehet hasonlítani. Mindezeket túl szintén létezik egy másik élet, amely úgy viszonylik az előzőhöz, mint a napsugárzás a holdfényhez, de ezen egyelőre felesleges elmélkedni.

Lehetnek sokan, akik számára hihetetlen, hogy a gondolat birodalma valóságosabb, mint a fizikai világ. Ez bizonyára így marad számukra mindaddig, amíg nem szereznek tapasztalatot ennél magasabb rendű életről, és akkor egy pillanat alatt sokkal többet fognak tudni, mint amennyit szavak valaha is elmondhatnak nekik.

Ezen a síkon létezőnek érezzük az Isteni Elme végtelen teljességét, aminek határtalan gazdagsága mindenki számára nyitva áll, annak arányában, ahogy az adott lélek képessé tette magát befogadására. Ha az ember már teljesítette a neki elrendelt fejlődést, ha az isteni természetet, amelynek csírája benne van, teljesen megvalósította és kibontakoztatta magában, ez az egész dicsőség elérhetővé válik számára. Mivel ezt még egyikünk sem érte el, mivel csak fokozatosan emelkedünk a felé a ragyogó beteljesülés felé, ebből következően senki sem tudja azt teljes mértékben érzékeltetni. Minden egyes lélek csak annyit képes felfogni és megismerni belőle, amennyit megelőző erőfeszítései lehetővé tettek számára. A különböző egyének képességei nagyon is eltérők. Egy keleti hasonlat szerint mindenki a saját serlegét hozza, vannak közöttük nagyok és vannak kicsik, de kicsi vagy nagy, mindegyik színültig megtelik. A mennyei üdvösség tengerében sokkal több van annál, mint amire bárkinek is szüksége van.

Valamennyi vallás beszél erről a mennyei üdvösségről, de csak kevés tárja elénk elég világosan és pontosan azt a fő gondolatot, amely egyedül magyarázná meg ésszerűen, hogyan lehetséges ilyen üdvösség egyformán mindenki számára. Valójában az egész elgondolás kulcsa az a tény, hogy minden ember maga hozza létre saját mennyországát, Isten saját

gondolatának szavakkal ki nem fejezhető ragyogásából választva ki azt. Földi élete folyamán az ember a sajátmaga által gerjesztett okok révén maga határozza meg mennybéli életének mind a hosszát, mind a minőségét. Pontosan arra számíthat, amit kiérdemelt, éppen olyan örömben lesz része, mint amely legjobban illik egyéni beállítottságához. Ugyanis ez olyan világ, amelyben minden lénynek azon a szinten történt tudatra ébredésétől fogva a legmagasabb szellemi üdvösséget kell élveznie, amelyre képes. Olyan világ, ahol az ember törekvéseire adott válasz erejét csak az ember törekvésekre való képessége korlátozza.

A földi élete folyamán alkotott vágyai és szenvedélyei által az ember asztrális testet készített magának, abban kell élnie asztrális létezése alatt, és az az idő számára boldog vagy nyomorúságos, felépített asztrális testének jellege szerint. Most a tisztító tűz véget ér, mivel természetének alacsonyabb része megsemmisült, mert már csak a magasabb és kifinomultabb gondolatok maradnak meg, a nemes és önzetlen törekvések, amelyeknek földi élete során utat engedett. Ezek köréje gyűlnek, egyfajta burkot képeznek körülötte, amelynek közvetítésével majd képessé válik ebben a finomabb anyagban bizonyos rezgéstípusokra reagálni. Ezek az őt körülvevő gondolatok képezik azokat az erőket, amelyek révén a mennyi világ gazdagságából merít, és amelyet végtelen kiterjedésű tárháznak fog találni. Ebből pontosan azoknak a gondolatoknak és törekvéseknek az ereje által meríthet, amelyeket ő hozott létre a fizikai és az asztrális életben. Gyengéd érzelmeinek és odaadásának legnemesebb része most meghozza eredményeit, mivel más nem maradt, mindaz, ami önző vagy mohó volt, mögötte maradt a vágyak síkján.

A szeretetnek két fajtája van. Az egyik, ami alig érdemli meg ezt a magasztos elnevezést, amelyik mindig arra gondol, hogy mennyi viszonzást kap a befektetett ragaszkodásért, amelyik örökké aggódik a másik személy cserébe mutatott érzelmének pontos mennyisége miatt. Így állandóan belebonyolódik a féltékenység és a gyanakvás gonosz hálójába. Az ilyen érzés, amely mohó és sóvársággal telt, meghozza kétséges és nyomorúságos eredményét a vágy síkján, amelyhez oly egyértelműen tartozik.

Van azonban a szeretetnek egy másik fajtája, amelyik soha nem arra gondol, mennyit kap viszonzásul, csak egy célja van, hogy érzelmeit fenntartás nélkül szeretete tárgyának lábai elé öntse, és csak arra gondol, hogyan fejezhetné ki a szívét teljesen betöltő érzelmeket. Ez határtalan, mert nincs benne mohóság, sem az önmagához kötés, sem viszonzás elvárása, ennek következtében hatalmas erőkiáradása van, amelyet sem az asztrális anyag nem tud közvetíteni, sem az asztrális sík dimenziói nem képesek azt tartalmazni. Ennek a magasabb szint finomabb anyagára és tágabb terére van szüksége, ezért az így létrehozott energia a mentális világhoz tartozik.

Ugyanígy létezik olyan vallási áhítat, amelyik főleg arra gondol, hogy mit kap az imáiért, és Isten imáadását egyfajta alkudozási szintre alacsonyítja le. Létezik ugyanakkor valódi áhítat is, amikor az istenségről való elmélkedésben az ember teljesen elfeledkezik önmagáról. Mindannyian jól tudjuk, hogy legmagasabb áhítatunkban is van valami, ami még soha nem járt meglepéssel, hogy a legnagyobb törekvéseink még sohasem teljesedtek ki, hogy ha valóban önzetlenül szeretünk, akkor érzéseink a fizikai síkon kifejezhetetlenek, hogy a legnemesebb zene vagy a legtökéletesebb művészet által szívünk legbelsejében felkavart mély érzések olyan magasságokba és mélységekbe érnek el, amelyek ismeretlenek ezen a tompa földgolyón.

Mégis, mindez számításainkon túlmenően az erő olyan csodálatos képessége, amelynek valahol és valahogyan meg kell hozni az eredményeit, mivel az energia-megmaradás törvénye ugyanúgy érvényes és ugyanolyan biztos a gondolatok és a törekvések magasabb síkjain, mint a hétköznapi mechanikában. De mivel vissza kell hatnia arra, aki mozgásba hozta, és mivel a fizikai síkon annak korlátozott és sűrű anyaga miatt nem tud működni, hogyan és mikor hozza meg elkerülhetetlen visszahatását? Egyszerűen megvárja, amíg az ember eléri a mentális világ szintjét, és felhalmozott energiaként marad mindaddig, amíg az alkalom elérkezik. Mindaddig, amíg az ember tudata a fizikai és az asztrális síkra összpontosul, addig nem tud

hatni rá az energia, de amint teljesen áttevődik a mentális síkra, készen áll számára az energia, zsilipjei megnyílnak, és elkezd működni. A tökéletes igazságszolgáltatás beteljesedik, és nem vész el soha semmi, még ha nekünk ebben az alacsonyabb világban úgy is tűnik, hogy célját tévesztette, vagy semmivé lett.

V. FEJEZET SOKFÉLE LAKHELY

Az elképzelés kulcsa annak megértése, hogyan készíti elő az ember saját mennyországát. Itt, az Isteni Elme síkján minden elképzelhető szépség és dicsőség jelen van, de az ember arra csak azon az ablakon keresztül nézhet ki rá, amit sajátmaga készített magának. Minden gondolatformája egy ilyen ablak, amelyen át hatás érkezik hozzá a kinti erőktől. Ha földi életében főleg fizikai dolgok érdekelték, akkor csak kevés ablakot készített magának, amelyen keresztül ez a magasabb dicsőség rá sugározhat. Mégis, minden embernek támad tiszta, önzetlen érzése, hacsak egyszer is egész életében, és most ez is egy ablakká válik számára. Minden embernek jut valamennyi az áldás csodálatos időszakából, a teljes vademberi állapot korai szakaszát leszámítva. Ahelyett, hogy azt mondanánk – ahogy az ortodox tanok hirdetik –, hogy egyesek a mennyországba, mások a pokolba kerülnek (ha a legalacsonyabb asztrális életet olyan rettenetes kifejezéssel szándékozunk illetni, mint pokol), sokkal helyesebb lenne arról beszélni, hogy minden ember kiveszi a részét mindkettőből, és ezek csak arányaikban térnek el egymástól. Nem szabad megfélemlenünk arról, hogy az átlagember lelke még csak fejlődése korai szakaszában van. Megtanulta aránylag könnyen használni fizikai eszközét, még asztrális testében is elég szabadon működik, habár ritkán képes arra, hogy ténykedései emlékét átvigye fizikai agyába. Mentális teste azonban nem eszköze tényleges értelemben, mert nem tudja úgy használni, mint alsóbb testeit, nem tud közlekedni benne, nem tudja mentális teste érzékeléseit normál módon információk vételére alkalmazni.

Ezért nem szabad arra gondolnunk, hogy ott élénk tevékenységet folytat, vagy képes szabadon mozogni, mint ahogy az asztrális szinteken tette. Állapota leginkább befogadó, kapcsolata a külvilággal csak saját ablakain keresztül történik, ezért rendkívül korlátozott. Aki ott teljesen aktív tud lenni, az már több, mint ember, az bizonyára már megdicsőült szellem, nagy és magasán fejlett lény. Az ilyen lélek ott teljes tudatossággal rendelkezik, mentális eszközét ugyanolyan szabadon tudja használni, mint az átlagember a fizikai testét, és a magasabb tudás óriási területei nyílnak meg számára.

Most azonban egy ennél kevésbé fejlett emberre gondolunk, akinek vannak ablakai, és csak ezeken keresztül lát. Az ő mennyországának megértéséhez két dolgot kell figyelembe vennünk: viszonyát magához a síkhoz és viszonyát a barátaihoz. A kérdés, hogyan viszonyul a környezetéhez ezen a síkon, két részre bontható: először a sík anyagára kell gondolnunk, ahogy azt a gondolatai formálják, másodszer a sík erőire, amiket a törekvéseire adott válaszok előhívtak.

Említettem már, hogyan veszi körül magát az ember gondolatformákkal. Itt, ezen a síkon magának a gondolatnak az otthonában vagyunk, így az említett gondolatformák rendkívül fontosak mindkét szempontból. Élő erők vannak az ember körül, a sík hatalmas anyagi lakói, sok rendjük nagyon érzékeny bizonyos emberi törekvésekre, és gyorsan válaszolnak is azokra. Természetesen az embernek mind gondolatai, mind törekvései a földi élet során már előkészített sorban helyezkednek el. Úgy tűnhet, hogy amikor valaki ilyen szellemi erejű és élénkségű síkra költözött át, teljesen új tevékenységek iránt támadhat fel érdeklődése mind ez ideig szokatlan irányokban, ez azonban nem lehetséges. Mentális teste egyáltalán nem működik még úgy, mint alsóbb tudathordozói, és semmi esetre sem áll teljesen irányítása alatt. Egész, sok előző életből álló múltja során mentális teste megszokta, hogy a benyomásait és a működésre ösztönző hatásait alulról, az alacsonyabb tudathordozókon keresztül kapja,

főleg a fizikai testtől, néha az asztrálistól, és csak nagyon kevés esetben készleteti működésre a saját szintjéről kapott mentális rezgés, ezért nem tudja azokat hirtelen felfogni és válaszolni rájuk. Gyakorlatilag nem indít el új gondolatokat, csak amiket már megformált, az ablakokat, amelyeken keresztül kinéz új világára.

Az ablakokat két tényező lehetséges változatai határozzák meg: az irány, amerre néznek és az üveg fajtája, amelyből állnak. A magasabb gondolat nagyon sokféle irányulhat. Az olyanok, mint a jóindulat és az odaadás annyira személyes jellegűek, hogy helyesebb ezeket az embernek a többi emberhez való viszonyával kapcsolatban vizsgálni. Vegyünk először inkább egy olyan példát, ahol ez az elem nem jelenik meg, ahol csak környezetének hatásával kell foglalkoznunk. Tegyük fel, hogy az illető egyik mennybéli ablaka a zene. Itt hatalmas erővel állunk szemben. Tudjuk, milyen csodálatosan fel tudja emelni az embert a zene, egy időre új lényé alakíthatja egy új világban. Ha ezt valaha tapasztalták, beláthatják, hogy itt egy óriási erő jelenik meg. Akinek viszont nincs zene a lelkében, ablaka sincs nyitva ebbe az irányba. Akinek van zenei ablaka, azon keresztül a benyomások három teljesen különböző csoportját fogja megélni, amelyek ablaküvegének fajtája szerint fognak módosulni. Nyilvánvaló, hogy üvege nagymértékben korlátozhatja kilátását; lehet színes, ez esetben csak bizonyos fénysugarakat enged át, lehet gyenge minőségű, ez esetben torzíthatja és sötétítheti a belépő sugarakat, például, ha valaki csak bizonyos fajta zenét volt képes értékelni a Földön, stb.

Ha jó minőségű ablakot tételezünk fel, mit kaphat az ember azon keresztül?

Először is érzi majd, hogy a zene a sík erőinek rendezett mozgását fejezi ki. A szférák zenéjének költői elképzelése mögött kétséget kizáró tény áll, mivel ezeken a magasabb szinteken minden bármilyen fajta mozgás és tevékenység mind a hangok, mind a színek ragyogó harmóniáját hozza létre. Minden gondolat – az ember sajátja ugyanúgy, mint a másoké – ezen a módon jut kifejezésre, szépséges, mégis leírhatatlan, állandóan változó hangzatok sorozatában, mintha ezer szélhárfa zengne. A mennyország eleven és ragyogó életének ez a zenei megnyilvánulása egyfajta mindig jelenlévő, örökké örömet okozó háttérül szolgál minden más ottani tapasztalathoz.

Másodszor, a sík lakói között létezik a lények egy osztálya, az angyalok egyik nagy rendje, ahogy keresztény barátaink neveznék őket, akik elsősorban a zenének szentelték magukat, és sokkal nagyobb mértékben fejezik ki magukat a zenével, mint a többiek. A régi hindu könyvekben Gandharva néven illették őket. Az, akinek a lelke összhangban van a zenével, bizonyosan felkelti figyelmüket, kapcsolatba kerülhet némelyikükkel, és egyre fokozódó élvezettel fogja megtanulni a csodálatos új kombinációkat, amelyeket ők alkalmaznak.

Harmadszor embertársai által alkotott zeneműveknek is lelkes hallgatója lesz a mennyei világban. Gondolják el, hány nagy komponista előzte meg őket: Bach, Beethoven, Mendelssohn, Händel, Mozart, Rossini mind ott vannak, nem holtan, hanem tele erőteljes étellel, örökké árasztva sokkal nagyszerűbb dallamokat, ragyogóbb harmóniákat, mint amire a Földön valaha is képesek voltak. Ezek mindegyike csodálatos melódiák forrása, és földi zenészeink ihlete valójában az ő üde dallamaik sápadt és távoli visszhangja. Sokan vannak annak tudatában, hogy ennek az alacsonyabb világnak a zsenije nem más, mint az előttünk eltávozottak korlátlan erőinek visszatükröződése. Tőlük ragad meg a fogékony ember néhány gondolatot, ez gyakrabban történik, mint gondolnánk, újra megjeleníti, amennyire ezen az alsóbb szinten lehetséges. A zene nagy mesterei mesélték, hogy néha valamely nagy oratórium, fenséges induló, nemes kórusmű egészét hallják egyetlen zengő akkordban, és ilyen módon jut el hozzájuk az ihlet, de ha megkísérlik hangjegyekkel leírni, sok kottaoldal szükséges a hallottakat kifejezéséhez. Ez pontosan kifejezi a mennyei muzsika különbségét attól, amit itt ismerünk. Egy hatalmas akkord ott képes közvetíteni azt, ami itt órákat venne igénybe, sokkal kisebb hatást keltve.

Hasonló tapasztalatai lehetnek annak az embernek is, akinek ablaka a művészet. Neki is ugyanaz a három élvezeti lehetősége van, mivel a sík rendje színekben és hangokban fejezi ki

magát. Valamennyi teozófus tanuló ismeri azt a tényt, hogy a déváknek színnyelvük van. A dévák egy szellemi rendet alkotnak, és színvillanásokkal érintkeznek egymással. Itt is munkálkodnak még a középkor nagy művészei, nem ecsettel és vászonnal, hanem sokkal könnyebben, mégis lényegesen hatékonyabban: a gondolat erejével formálva a mentális anyagot. Minden művész tudja, hogy még a legsikeresebb mű is mennyire elmarad az elméjében meglévő elképzeléseitől, amit papíron vagy vásznon létrehozott. Ezen a síkon gondolkodni annyi, mint megvalósítani, és lehetetlen csalódnai. Ugyanez igaz a gondolat minden irányára, ezért ténylegesen létezik a tanulás és az öröm végtelensége, messze túl azon, amit itt lenn véges elménkkal felfoghatunk.

VI. FEJEZET

ÉGI BARÁTAINK

Térjünk témánk második részére, arra a kérdésre, hogyan viszonyul az ember azokhoz, akiket szeret, vagy akik iránt odaadást és csodálatot érez. Újra és újra megkérdezik az emberek, hogy vajon találkoznak-e szeretteikkel és felismerik-e őket ebben a nagyszerűbb életben? Vajon ebben az elképzelhetetlen ragyogásban hiába keresik-e az ismerős arcokat, akik nélkül minden hiábavalónak tűnik? Szerencsére erre a kérdésre világos és egyértelmű a válasz. A barátok ott lesznek a kétség legkisebb árnyéka nélkül, sokkal teljesebben, valóságosabban, mint valaha, amikor még velünk voltak.

Ugyancsak gyakran megkérdezik: 'Mi a helyzet a barátainkkal, akik már a mennyei életet élvezik? Látnak-e minket itt alul? Figyelnek-e bennünket, és várnak-e ránk?' Aligha, mivel bármelyik kérdés esetében nehézségek állhatnak fenn. Hogyan lehetne boldog az eltávozott, ha visszanezve azokat, akiket szeretett, szomorúságban vagy szenvedésben, vagy ami még rosszabb, bűnelkövetésben látná? És ha a másik változatot fogadjuk el, hogy nem látja, de vár rá, ez az eset nem sokkal jobb. Akkor ugyanis az ember a várakozás hosszú és fárasztó időszakát, a bizonytalanság fájdalmas idejét élné át, ami gyakran évekig tartana, mialatt a barát már sok esetben annyira megváltozna, hogy már nem is állna fenn többé rokonszenv. A Természet által oly bölcsen létrehozott rendszer révén ezek a nehézségek elkerülhetők. Azokat, akiket az ember legjobban szeret, mindig maga mellett tudhatja legnemesebb, legjobb mivoltukban, semmilyen árnyék vagy diszharmónia nem férhet közéjük, mert egész idő alatt pontosan azt kapja tőlük, amit kíván. Ez az elrendezés – ahogy valóban elvárhatjuk – végtelenül különb bárminél, amit az emberi képzelet képes lenne ajánlani helyette, mivel mindazon feltevések, hogy mi a jó, emberi elgondolások, de az igazság Isten eszméje. Hadd próbáljam meg megmagyarázni.

Valahányszor nagyon mélyen szeretünk valakit, erős mentális képet alkotunk róla, és gyakran van jelen elménkben. Elkerülhetetlenül magunkkal visszük mentális képét a mennyei világba, mivel természetszerűleg ahhoz az anyagszínthez tartozik. Azonban a szeretet, amely megformál és megőriz egy ilyen képet, hatalmas erő, amely elég erős ahhoz, hogy elérje, és hasson annak a barátnak a lelkére, a valóságos emberére, akit szeretünk. A szeretett lélek azonnal és szenvedélyesen válaszol, és belemerül a gondolatformába, amelyet létrehoztunk róla. Ilyen módon barátunkat valóságosan jelenlevőnek érezzük, élénkebben, mint valaha. Ne felejtjük el, hogy a lélek az, akit szeretünk, és nem a test, és a lélek az, aki itt van velünk. Azt lehetne mondani: 'Igen, így lenne, ha az a barát halott lenne, de tegyük fel, hogy életben van, nem lehet egyszerre két helyen.' Ami azt illeti, tény, hogy lehet egyszerre két helyen, gyakran kettőnél több helyen is, és az, hogy mi általában élőnek vagy halottnak mondjuk, a legkevésbé

sem számít. Próbáljuk megérteni, mi is tulajdonképpen a lélek, és jobban látjuk majd, hogyan lehetséges ez.

A lélek egy magasabb síkhoz tartozik, sokkal nagyobb és nagyszerűbb dolog, mint amilyen bármelyik megnyilvánulása lehet. Viszonya saját megnyilvánulásához olyan, mint egyik dimenzióé a másikhöz, mint a vonalé a négyzethez vagy a négyzeté a kockához. Megannyi négyzet sem hoz létre soha kockát, mert a négyzet két-dimenziós, a kocka viszont három. Akárhány kifejeződés egy alsóbb síkon sem merítheti ki a lélek teljességét, mivel a lélek magasabb síkon van. Csak kis részét helyezi magából a fizikai testbe tapasztalatszerzés céljából, ami csak ezen a síkon tehető meg. Egyszerre csak egy ilyen testet ölthet fel, mert ez a törvény. De ha ezer testet ölthetne is, az sem lenne elegendő, hogy kifejezze, mi is a lélek valójában. Csak egy fizikai teste lehet, de ha egy barátban olyan szeretetet ébreszt, hogy annak gondolataiban erős mentális képként van jelen, akkor erre a szeretetre azáltal képes reagálni, hogy az illető által képzett gondolatformába saját életét árasztja, és önmaga valódi kifejezésévé éleszti azon a szinten, amely két teljes síkkal magasabb, mint a fizikai, és ezért még jobban tudja benne kifejezni tulajdonságait.

Ha még mindig nehéznek tűnik elképzelni, hogyan lehet az ember tudata aktív abban és ebben a megnyilvánulásban is, akkor hasonlítsuk össze egy egyszerű fizikai kísérlettel. Mindnyájan, akik széken ülünk, egyidejűleg különféle fizikai érintkezések tudatában vagyunk. Érintjük a szék ülését, lábunk a földön nyugszik, kezünk érzi a szék karfáját, vagy egy könyvet tart, mégse nehéz agyunknak mindezen érintkezéseket egyszerre tudatosítani. Akkor miért lenne nehezebb a léleknek, amely sokkal több, mint a pusztán fizikai tudat, hogy tudatos legyen egyidejűleg egynél több megnyilvánulásban, amúgy a sajátjánál alacsonyabb síkokon? Valójában ugyanaz az ember érzi mindezeket a különböző kapcsolatokat, valójában ugyanaz az ember érzi a gondolatképeket, és valódi, élő és szerető mindegyikben. Számunkra mindig a legjobb állapotában van jelen, mivel ez sokkal teljesebb kifejeződés, mint amilyen a fizikai síkon még a legjobb körülmények között is lehetne.

Kérdézhetnénk, hogy befolyásolja-e ez valahogyan a szeretett barát fejlődését? Bizonyára, mivel további lehetőségeket teremt számára a megnyilvánulásra. Ha fizikai teste van, akkor azon keresztül már tanulja fizikai leckéit, de ez lehetővé teszi számára, hogy ugyanakkor a gyengédség képességét sokkal gyorsabban fejlessze a mentális síkon tőlünk kapott forma segítségével. Így az iránta érzett szeretetünk rengeteget ad neki. Amint mondtuk, a lélek sok képmásban megnyilvánulhat, ha eléggé szerencsés, hogy készítettek ilyeneket számára. Akit sok ember szeret, sok mennyország részese lehet egyszerre, ezáltal sokkal gyorsabban bontakozhat ki. Azonban ez az óriási többletlehetőség azoknak a szeretetre méltó tulajdonságoknak a közvetlen eredménye és jutalma, amelyek sok embertársa gyengéd figyelmét magára vonták. Így nemcsak kap szeretetet tőlük, hanem azáltal, hogy felfogta azt, ő maga is megnő szeretetben, függetlenül attól, hogy ezek a barátok élők vagy holtak.

Észre kell azonban vennünk, hogy a kapcsolat tökéletességének két lehetséges korlátja van. Először is a barátról teremtett kép lehet részleges és tökéletlen, így lehet, hogy sok magasabb képessége nincs képviselve, ezért lehet, hogy nem tudnak azon keresztül megmutatkozni. Másodszor a barát részéről is lehet nehézség. Egy elképzelést pontatlanul formálhattunk meg, és ha barátunk nem magasan fejlett lélek, még az is megeshet, hogy mi túlértékeljük egyik vagy másik irányban, ez esetben gondolatképeink lehetnek olyan részei, amelyeket nem tud teljesen kitölteni. Ez azonban nem nagyon valószínű, és csak akkor fordulhat elő, amikor teljesen méltatlan alanyt oktalánul bálványoz valaki. Az ember, aki a képet alkotta, még akkor sem talál barátjában változást vagy hiányosságot, mert ő ebben a létben jobban képes betölteni az eszményképet, mint a fizikai élete idején. Mivel még fejletlen lélek, lehet, hogy nem tökéletes, de még mindig jobb, mint korábban, így a mennyek lakójának örömeiből semmi nem hiányzik. Barátja képek százait töltheti meg azon tulajdonságokkal, amelyekkel rendelkezik, de ha egy tulajdonsága még fejletlen lenne, nem fog azonnal kifejlődni csak azért, mert neki tulajdonították. Itt van azok mérhetetlen előnye, akik olyan személyekről

formáltak gondolatképeket, akikben nem csatlakozhatnak, és mivel csalódás nem lehetséges, inkább azt kellene mondanunk, hogy azokról, akik képesek felülmúlni még a legmagasabb elképzelést is, amit az alacsonyabb elme teremthet róluk. A teozófus, aki elméjében képet alkot a Mesterről, tudja, hogy minden tökéletlenség csak saját maga részéről állhat fenn, mivel a szeretet és az erő olyan mélységből merít, amelyet mentális mélységmérője sohasem érzékelhetne.

Felmerülhet a kérdés, hogy mivel a lélek idejének olyan jelentős részét tölti a mennyei világ áldásának élvezetével, milyen fejlődési lehetőségei vannak ott tartózkodása alatt? Ezek három csoportba oszthatók, habár mindegyiknek még sok változata lehetséges.

Először is, a benne meglevő bizonyos képességek révén néhány ablakot már megnyitott a mennyország felé, e képességek hosszú időn át történő gyakorlása révén nagymértékben megerősíti azokat, és következő földi inkarnációjába e tekintetben tehetséggel gazdagon megáldva fog visszatérni. Gondolatai ismétlés révén intenzívekké válnak, és az ember, aki talán ezernyi évet tölt azzal, hogy önzetlen jóakaratot próbáljon árasztani magából, ennek az időszaknak a végén biztosan fogja tudni, hogyan kell erősen és nagyon szeretni.

Másodszor, ha ablakán át olyan törekvést indít el, amely kapcsolatba hozza nagy szellemi rendekkel, bizonyára sokat nyer a velük való érintkezésből. A zenében az említett szellemi rendek a felhangok és zenei változatok mindenféle fajtáját használják, amelyek megelőzőleg ismeretlenek voltak számára, a művészetben ezer és ezer formát ismernek, amiről neki fogalma sem volt. Mindezek fokozatosan befolyást gyakorolnak rá, és ily módon gazdagabban kerül ki a dicsőséges mennyei életből, mint ahogy belépett.

Harmadszor az általa alkotott mentális képen keresztül további információkat fog szerezni, amennyiben ezek az emberek elég fejlettek ahhoz, hogy őt képesek legyenek tanítani. Ismét megállapítható, hogy a teozófus, aki a Mesterről alkotott képet, ezen a képen keresztül nagyon világos tanítást és támogatást fog kapni, ami kevésbé fejlett emberek esetében kisebb mértékben lehetséges.

Mindezek felett és ezeken túl a lélek vagy ego élete visszatér saját kauzális testébe, az eszközbe, amelyet, eltekintve fokozatos fejlődésétől, életről életre változás nélkül hordoz magával. A dicsőséges mennybéli élet is véget ér, és akkor leveti a mentális testet is, amint a többi testével tette, és megkezdődik az élet a kauzális testben. Itt a léleknek nincs szüksége ablakokra, mert ez az igazi otthona, ahol az összes fala leomlott. Az emberek többsége még nagyon csekély tudatossággal rendelkezik ebben a magasságban. Pihennek, figyelmen kívül ábrándozva, alig ébren, de látomásuk igaz, habár fejlettségük hiányában korlátozott. Mégis, ezek a korlátok minden visszatérés alkalmával kisebbek lesznek, ők maguk viszont nagyobbak, így ez a legigazibb élet kiterjedtebb és teljesebb lesz számukra. Ahogy a tökéletesedés folytatódik, ez a kauzális élet egyre hosszabb lesz, az alacsonyabb szinteken való létezéssel összehasonlítva arányaiban egyre nagyobb lesz. Ahogy fejlődik az ember, képessé válik arra, hogy adjon, és ne csak kapjon. Azután valóban közeledik győzelme, megtanulja a krisztusi leckét, az áldozat mindent megkoronázó dicsőségét, annak mindenképp feletti örömét, hogy egész életét kiárassza embertársai megsegítésére, hogy saját énjét a közösségnek áldozza, hogy égi erejét az emberek szolgálatába állítsa, hogy mindezt a csodálatos mennyei erőt a Föld küszködő fiainak megsegítésére fordítsa.

Ez része az előttünk álló életnek, ezek lépcsőfokok, amelyeket mi, akik az aranylétra legalján állunk, magunk előtt láthatunk magasodni. Így hírt adhatunk róla azoknak, akik még nem látják, hogy megnyithassák szemüket az elképzelhetetlen ragyogásra, amely körülvesz bennünket itt és most, ebben a fakó mindennapi életben. Ez része annak az örömhírnek, amelyet a teozófia ad, a mindenki előtt álló magasztos jövő bizonyágául. Ez bizonyos, mert már itt is van, mert ahhoz, hogy birtokba vegyünk, csak magunkat kell hozzá méltóvá tennünk.

VII. FEJEZET

ŐRANGYALOK

Véleményem szerint a teozófia tanításainak egyik legszebb része, hogy visszaadja az embernek a vallásos hit leghasznosabb és legegységesebb részét, amelyet már meghaladott. Sokan vannak, akik, habár érzik, hogy már nem tudják elfogadtatni saját magukkal, amit korábban magától értetődőnek vettek, mégis bizonyos fokú sajnálattal néznek vissza mentális gyermekkoruk néhány kedves elképzelésére. A félhomályból teljesebb fénybe léptek, hálásak ezért és már ha akarnának, sem tudnának korábbi szellemi beállítottságukba visszatérni, bár a derengő álmok némelyike kedves volt, és a lágyabb árnyalatokkal összehasonlítva a teljesebb fény kicsit ridegebbnek látszik. Itt siet segítségükre a teozófia, és megmutatja nekik, hogy mindaz a dicsőség, szépség és költészet, amit korábban a félhomályban futólag pillantottak meg, az élő valóságban is létezik, és ahelyett, hogy a déli izzásban eltűnne, még előbb rajzolódik ki általa. Tanításunk a bizonytalan hagyomány helyett teljesen új, tudományos alapon adja vissza nekik költészetüket. Az ilyen hitre jó példa ez a fejezet. Sok bájos történet ismeretes szellemi oltalomról, angyali közbenjárásról, amelyekben mindannyian nagyon szeretnénk hinni, ha ésszerű alapot találnánk hozzá. Remélem, sikerül megmagyaráznom, hogy ezt nagymértékben meg is tehetjük.

Az ilyen közbenjárásról való hit régi keletű. A legrégebbi indiai legendákban is találunk beszámolókat kisebb istenségek esetenkénti megjelenéséről az emberi történelem kritikus pillanataiban, a görög eposzok is tele vannak hasonló történetekkel, és magában a római történelemben is olvashattuk, hogy az égi ikrek, Castor és Pollux hogyan vitték csatába a fiatal köztársaság hadseregeit a Regillus tónál. A középkori időkben Szent Jakabról jegyezték fel, hogy győzelemre vitte a spanyol seregeket, és sok elbeszélés terjedt el angyalokról, akik vigyáztak a jámbor vándorra, vagy a megfelelő pillanatban közbeléptek védelme érdekében. 'Ez csak népi babona!' – vethetné közbe a magát nagyra tartó ember. Talán az, de akárhol találkozunk össze széleskörűen elterjedt és magát makacsul tartó hiedelemmel, csaknem mindig találunk mögötte egy csepp igazságot, gyakran torzítottan, és eltúlozva, de mégis igazságot. És ez a lényeg.

A legtöbb vallás beszél őrangyalokról, akik a bánat és a gond idején az emberek mellett állnak, ez alól a kereszténység sem kivétel. De bűnei miatt a keresztény világra romboló hatás nehezedett, amit az igazságnak egy szokatlan elferdítésével reformációnak neveztek el, és ebben az irtózatossá váló zűrzavarban sok minden elveszett, ami legtöbbünk számára még nem tért vissza. Én lennék az utolsó, aki tagadná, hogy rettenetes túlkapas történt, és hogy reformra szükség volt az Egyházban, mégis a reformáció minden valószínűség szerint kemény ítélet volt azon bűnök miatt, amelyek megelőzték. Az, amit protestantizmusnak hívnak, kiüresítette és elsötétítette a világot hívei számára, mert sok furcsa és sivár valótlanság mellett megkísérelte azt az elméletet népszerűsíteni, hogy semmi sem létezik, ami elfoglalná az Isten és ember közötti fokozatokat. Egy meghökkentő nézetet kínál a világegyetem Uralkodójának állandó, szeszélyes beavatkozásáról, megbolygatva saját törvényei működését, saját elrendeléseinek eredményét, és mindezt saját teremtményei kérésére, akik, úgy látszik, mintha jobban tudnák, mint Ő, hogy nekik mi a jó. Ha ezt valaki el is tudná hinni, nem úzhatná ki elméjéből azt a gondolatot, hogy ez mennyire részleges és igazságtalan lehet, és bizonyára lenne is.

A teozófiában nincsen ilyen elképzelés, mivel hiszünk a tökéletes isteni igazságszolgáltatásban, és felismerjük, hogy nem lehetséges beavatkozás, hacsak az illető személy nem érdemelt ki ilyesfajta segítséget. Akkor is csak közvetítés és sohasem közvetlen isteni beavatkozás útján. Tanulmányainkból, és többen közülünk személyes tapasztalat útján is tudunk arról, hogy az emberi és az isteni fokozat között sok közbülső lépcsőfok létezik. Az angyalokról és az arkangyalokról való régi hitet tények támasztják alá, mivel ahogy az ember

alatt is léteznek életbirodalmak, úgy felette is megvannak a fejlődés folyamatában. Közvetlen felettünk van a dévák vagy angyalok hatalmas birodalma, hozzánk képest olyan helyzetben, mint amilyenben mi vagyunk az állati birodalomhoz képest. Felettük ugyanúgy van fejlődési fokozat, mint a Dhyán Chohanoké, vagy arkangyaloké (az elnevezés mellékes), és így tovább, alattuk és felettük is, egészen az Istenségig. Az egész egy fokozatokra osztott élet, egyetlen hosszú létra magától Istentől a lábunk alatt levő porszemig, amelyen az emberiség csak egy fokot foglal el. Sok ilyen fokozat van alattunk és felettünk, és mindegyik létrafok foglalt. Valóban képtelenség lenne azt feltételezni, hogy mi képviseljük a fejlődés lehető legmagasabb formáját, az evolúció végső beteljesítését. A sokkal fejlettebb egyének alkalmoszerű megjelenése az emberek között megmutatja nekünk a következő fokozatot, és követendő példát nyújt. Olyan emberek, mint Buddha és Krisztus és sok más, náluk kisebb tanító, nagyszerű eszményképet állítanak szemünk elé, ami felé törekedhetünk, bár jelenleg még messze állunk ennek a szintnek a megvalósításától.

Ha történnek is esetenként különleges beavatkozások emberi dolgokba, vajon tekinthetjük-e úgy az angyali seregeket, mint lehetséges közvetítőket, akik ezzel foglalkoznak? Néha talán igen, de nagyon ritkán. Ezeknek a magasabb rendű lényeknek megvan a saját feladatuk a maguk helyén, a dolgok hatalmas rendszerében, és kevésbé valószínű, hogy akár felfigyelnek ránk, akár beavatkoznak a dolgainkba. Az ember öntudatlanul is olyan rendkívül beképzelt, hogy hajlamos azt gondolni, minden nagyobb hatalomnak rá kellene figyelnie az Univerzumban, és készen kellene állniuk őt segíteni, ha saját oktalansága vagy tudatlansága miatt szenved. Elfelejtí, ő sem azzal van elfoglalva, hogy az alatta levő birodalmak jótékony gondviselőjeként viselkedjen, vagy útvjáról letérve gondoskodjon a vadállatokról, vagy segítsen rajtuk. Néha a hagyományos sátán szerepét tölti be számukra, és ártatlan és ártalmatlan életükre tör kínzással és féktelen rombolással csak azért, hogy saját lealacsonyodott kegyetlenkedési vágyát kielégítse, amit 'sport'-nak nevezett el. Rabságban tart állatokat, és bizonyos mértékig gondoskodik róluk, de csak azért, hogy dolgozzanak neki és nem azért, hogy fejlődésüket előbbre vigye. Hogyan várhat el törődést a felette állóktól, ha ő maga oly messze áll attól, hogy gondoskodást nyújtson az alatta levőknek? Lehetséges, hogy az angyali rend a saját dolgával törődik, kicsit több figyelmet fordítva ránk, mint mi fordítunk a fán ülő verebekre. Megtörténhet, hogy egy angyal tudomást szerez emberi szomorúságról vagy gondról, ami sajnálatra indítja, esetleg segíteni próbál, ahogy mi kísérelnénk meg segíteni bajba jutott állaton, de szélesebb látóképességével felismerné azt a tényt, hogy a fejlődés jelenlegi szakaszában az ilyen közbelépés az esetek túlnyomó többségében sokkal többet ártana, mint használna. A távoli múltban az embert gyakran segítették ezek a nem emberi közvetítő erők, mivel az emberiség gyermekkorában még nem voltak vezetésre alkalmas tanítók, de a felnőttiséget elérve feltehetően abba a szakaszba érkezünk, amikor saját sorainkból kerülhetnek ki vezetők és segítők.

A Természetnek van egy másik, kevésbé ismert birodalma, a természetszellemeké vagy tündéréké. Itt is megőrzött a népi hagyomány egy emléket a tudomány előtt ismeretlen lények rendjének létezéséről. Sokféle néven beszélnek róluk, mint manók, törpék, koboldok, szilfek, sellők, tündérek, stb., és kevés olyan ország van, amelynek népi hagyományában ne szerepelnének. Ezek olyan lények, akiknek asztrális vagy éteri testük van, és csak ritkán és különös körülmények között válnak ember számára láthatóvá. Kerülik az ember közelségét, mivel nem szeretik a szenvedély és a vágy vad kitöréseit, így általában magányos helyeken mutatkozhatnak, hegylakóknak vagy pásztoroknak, akiket munkájuk távol tart a tömeg által kedvelt, forgalmas tartózkodási helyektől. Előfordul, hogy e teremtmények egyike valamilyen emberi lényhez kötődik, és szolgálatának szenteli magát, amint az a skót felvidék történeteiben megtalálható, de rendszerint aligha várható el értelmes segítség e csoport lényeitől.

Természetesen léteznek a nagy adeptusok, a Bölcsesség Mesterei – emberek, mint mi magunk – de annival magasabban fejlettek, hogy erőben, bölcsességben és együttérzésben

számunkra isteneknek látszanak. Egész életüket a fejlődést segítő munkának szentelik. Vajon valószínű-e, hogy időnként beavatkoznak emberi dolgokba? Esetleg, de csak nagyon ritkán, mivel más és sokkal nagyobb feladataik vannak. A tudatlanokban néha felmerül, hogy az adeptusoknak le kellene jönniük nagyvárosainkba, hogy segítsenek a szegényeken – hangsúlyozom, a tudatlanokban, mivel, csak aki szerfelett tudatlan és hihetetlenül önhitt, veszi a bátorságot, hogy a sajátmagánál végtelenül bölcsebbek és nagyobbak cselekedeteit bírálja. Az értelmes és szerény ember belátja, hogy amit ők tesznek, azt jó okkal teszik, és hibáztatni őket nagyfokú korlátoltságra és hálátlanságra vall. Sokkal magasabb síkokon működnek, mint amit mi elérhetünk, közvetlenül az emberek lelkével foglalkoznak, és úgy sugároznak rájuk, ahogy a napfény a virágra, növelve és fejlesztve, erővel és étellel telítve, és ez lényegesen nagyobb horderejű munkálkodás, mint az emberek testének gyógyítása vagy táplálása, bár ez is megtörténhet a maga helyén. Ha a fizikai síkon munkálkodnának, az mérhetetlenül nagyobb veszteség lenne, hasonlóan ahhoz, mintha legtanultabb tudósainkat kötőrsre alkalmaznák az utakon annak ürügyén, hogy az a fizikai munka mindenki javát szolgálja, míg a tudományos munka nem hajt azonnal hasznot a szegények számára. Nem valószínű tehát fizikai beavatkozás egy adeptustól, mivel sokkal hasznosabb feladatokra hivatott.

VIII. FEJEZET

A LÁTHATATLAN VILÁGBAN SEGÍTŐ EMBEREK

Azoknak, akik emberi ügyekbe beavatkozhatnak, kétféle csoportja van; mindkét esetben hozzánk hasonló emberek, a mi saját szintünktől nem túl távol. Az elsőbe az általunk halottaknak mondottak tartoznak. Úgy gondolunk rájuk, mint távollevőkre, de ez csak érzékcsalódás, hozzánk nagyon közel vannak, és habár új életükben általában nem látják fizikai testünket, látják viszont asztrális hordozónkat, ezért ismerik érzéseinket és indulatainkat. Tudják, mikor vagyunk bajban, mikor van szükségünk segítségre, és megtörténik, hogy képesek megadni azt. Ebben a csoportban tehát jelentős számú lehetséges segítőnk van, akik esetenként beavatkozhatnak fizikai dolgokba. Esetenként, de nem gyakran, mivel a halott emberek folyamatosan visszahúzódnak önmagukba, ezért gyorsan feladják a földi dolgokkal való kapcsolatot. Pontosan a legfejlettebbek, tehát a legsegítőbbek azok, akik leghamarabb távoznak el a Földről. Mégis, vannak vitathatatlan esetek, amikor egy már halott emberi dolgokba avatkozott; talán több is, mint gondolnánk. Sok esetben arról van szó, hogy egy javaslatot a még fizikai síkon élők elméjébe juttasson, és nagyon gyakran nem is derül fény a szerencsés sugalmazás forrására. Olykor szükséges a halott célja érdekében, hogy megmutatkozzék, és mi, akik oly vakok vagyunk, csak ilyenkor szerzünk tudomást felénk irányuló, szerető gondolatáról. Ezen kívül nem mindig tudja megmutatni magát tetszés szerint, lehetnek esetek, amikor megkísérel segíteni, de nem képes rá, és mi egész idő alatt semmit sem tudunk igyekezetéről. Vannak ilyen esetek, amelyekből néhány megtalálható 'A halál másik oldala' című könyvemben.

A segítők másik csoportja azokból áll, akik tudatosan képesek működni az asztrális síkon, mialatt még élnek, vagy inkább mondhatnánk, mialatt még fizikai testben vannak, mivel az 'élő' és a 'halott' kifejezés valójában komikusan félreértelmezett a mindennapi beszédben.

Mi vagyunk körülölvve ezzel a fizikai anyaggal, a földi élet sötét és visszatartó kódébe temetve, a nehéz fátyollal vakká téve, ami oly sokat elzár előlünk a körülöttünk sugárzó fényből és ragyogásból. Mi vagyunk az igazi halottak, és nem ők, akik egy időre a hús terhét

ledobva, sugárzóan, derűsen, erősen közöttünk vannak, sokkal szabadabban, sokkal többre képesen, mint mi.

Ők azok, akik, mialatt még a fizikai világban vannak, megtanulták használni asztrális testüket, több esetben még mentális testüket is, és az előbb említett nagy adeptusok tanítványai. Nem tudják azt a munkát végezni, amit a Mester, mivel képességeik még nem elég fejlettek, még nem tudnak szabadon működni a felsőbb síkokon, amelyen Ő olyan nagyszerű eredményeket tud létrehozni. Azonban tehetnek valamit alsóbb szinteken, és hálásak, hogy szolgálhatnak bármilyen módon, ahogyan azt a Mester számukra legjobbnak ítéli meg, és amit képességükhöz mérten elvégezhetnek. Előfordul, hogy emberi gondot vagy szenvedést látnak, amelyet képesek enyhíteni, és örömmel meg is próbálnak mindent megtenni, amit csak tudnak. Gyakran képesek segíteni mind élőkön, mind holtakon, de nem szabad elfelejteni, hogy meghatározott feltételek között működnek.

Ha ilyen képességet és ilyen kiképzést kap valaki, az korlátok között történik. Sohasem használhatja önző módon, nem mutogathatja, hogy mások kíváncsiságát kielégítse, nem használhatja fel arra, hogy beleüssse az orrát mások dolgaiba, nem állhat spiritiszta szeánszok próbatételei elé, azaz sohasem tehet olyat, ami a fizikai síkon tüneménynek bizonyulna. Megtehetné, ha úgy döntene, hogy üzenetet visz egy halott embernek, de az már hatáskörén túl volna, hogy választ hozzon vissza a halottól az élőknek, hacsak nem a Mester közvetlen utasítására történne. A láthatatlan segítők csoportja tehát nem nyomozóhivatal, sem asztrális információs iroda, egyszerűen és nyugodtan végzik kapott feladatukat, vagy ami az útjukba kerül.

Vizsgáljuk meg, hogyan képes egy ember ilyen feladatot végezni, és ilyen segítséget nyújtani, amit felvázoltunk, hogy megértsük az ilyen képesség korlátait, és hogy lássuk, hogyan tudnánk mi is bizonyos mértékig elsajátítani. Először is gondoljunk arra, hogyan hagyja el a testét az ember alvás közben. Elhagyja fizikai testét, hogy annak teljes pihenésben legyen része, de ő maga, a lélek, nem igényel pihenést, mert nem érez fáradtságot. Csak a fizikai test az, ami elfárad. Ha szellemi fáradtságról beszélünk, az csak téves elnevezés, mivel nem az elme, hanem az agy fárad el. Alvás alatt az ember egyszerűen asztrális testét használja a fizikai helyett, és csak az alszik, nem maga az ember. Ha egy primitív ember alvását vizsgáljuk meg tisztánlátással, valószínűleg úgy találjuk, hogy közel annyira van alvó állapotban, mint a teste, azaz tudatossága alacsony fokú az asztrális hordozójában, amelyben tartózkodik. Képtelen eltávozni alvó fizikai teste közvetlen közeléből, és ha megkísérelnének elmozdítani, fizikai teste ijedten ébredne fel.

Ha egy fejlettebb embert vizsgálnánk meg, például magunk közül valakit, nagy különbséget észlelnénk. Ebben az esetben az ember asztrális testében semmi esetre sem öntudatlan, hanem teljesen élénken gondolkodik. Mindazonáltal nem vesz sokkal többet észre környezetéből, mint a primitív ember, de egészen más okból. A vadember képtelen a látásra, a civilizált ember úgy belemélyed saját gondolatvilágába, hogy nem lát, habár tudna. Életek sorozatának régi szokása van mögötte, amelyekben az asztrális képességeket nem gyakorolta, mivel ezek a képességek fokozatosan növekednek egy héj belsejében, ahogy a kiscsirke növekszik a tojásban. A héjat önközpontú gondolatok nagy tömege alkotja, amelybe az átlagember reménytelenül be van zárva. Bármilyenek is a gondolatok, amelyek elméjét az elmúlt nap folyamán különösen foglalkoztatták, rendszerint elalvás után is folytatja azokat, így olyan saját maga által állított sűrű fal veszi körül, hogy semmit sem tud az azon kívül történetekről. Olykor egy erős hatás kívülről vagy egy erős vágy belülről egy pillanatra szétépheti ezt a ködfüggönyt, és lehetővé teszi egy bizonyos határozott benyomás észlelését, de a köd csaknem azonnal ismét bezárul, és álmodik tovább, figyelmetlenül, mint előtte.

'Vajon fel lehet-e ébreszteni?' – kérdezik majd. Igen, ez négy különböző módon történhet.

Először is, a távoli jövőben az ember lassú, de biztos fejlődése fokozatosan szétoszlatja a ködfüggönyt.

Másodszor, a tények ismeretében az ember állandó, kitartó törekvéssel belülről tisztíthatja ki a ködöt, és lépésről lépésre legyőzheti a tehetetlenséget, amely korszakok óta tartó tétlenség következménye. Elhatározhatja elalvás előtt, hogy amikor elhagyja testét, megpróbál felébredni, hogy lásson valamit. Ezáltal siettetni a természetes folyamatot, és nem árt, ha az ember előzőleg józan ész és megfelelő erkölcsi tulajdonságokat fejleszt ki magában. Ha azonban ezek hibásak, az ember nagyon szomorú véget érhet, mivel ilyen megszereshető képességek helytelen használata miatt kettős veszélybe rohan, és félelem boríthatja el az olyan erők jelenlétében, amelyeket sem megérteni, sem irányítani nem tud.

Harmadszor az is előfordul, hogy baleset vagy törvénytelen mágikus szertartások miatt úgy felszakad a fátyol, hogy már sohasem tud többé teljesen bezárulni. Ilyen esetben az ember rettenetes helyzetbe kerülhet, amelyet jól szemléltet Madame Blavatsky az 'Elvarázsolt élet' című történetében vagy Lord Lytton 'Zanoni' című hatásos regényében.

Negyedszer olyan barát is gyakorolhat kívülről hatást erre a felhő-héjra, és emelheti fokozatosan magasabb lehetőségek szintjére az embert, aki képesnek tartja őt arra, hogy szembenézzen az asztrális sík veszélyeivel, és arra, hogy jól és önzetlenül munkálkodjon majd azon a síkon. Ezt azonban csak akkor teszi, ha teljesen biztos a bátorságában és odaadásában, valamint abban, hogy rendelkezik a jó munkavégzéshez szükséges tulajdonságokkal. Ha mindezekben megfelelőnek ítélik, meghívhatják, és képessé tehetik arra, hogy a segítők csapatához csatlakozzon.

Térjünk ki arra a munkára, amit ilyen segítők végezhetnek. Sok példát hoztam fel erről a 'Láthatatlan segítők' című kis könyvemben. Ezeket most nem ismétlem meg, inkább néhány fő gondolatot ismertetek a leggyakrabban végzett munkák jellegéről. Ezek természetesen igen sokfélék, és legtöbbjük semmiképp sem fizikai, leginkább a szerint oszthatók fel, hogy az élők vagy a holtak felé irányulnak-e.

A bánatban és betegségben nyújtott vigasztalás viszonylag könnyű feladat, ami mindig megtehető anélkül, hogy ismeretes lenne a vigasztaló kiléte.

Gyakran tesznek erőfeszítést viták elsimítására, felek összebékítésére, akiket valamilyen vélemény-, vagy érdekkülönbség hosszabb ideje elválasztott. Néha figyelmeztethetnek embereket a fejük felett lebegő nagy veszélyre, ezzel balesetet háríthatnak el. Ilyen eset még pusztán fizikai dologgal kapcsolatban is előfordult, de legfőképp az erkölcsi veszélyekre való figyelmeztetések gyakoriak. Esetenként erkölcstelen életet folytató egyén komoly figyelmeztetése is megengedett, ezáltal visszasegítve őt a helyes útra. Ha a segítők történetesen egy barát különleges problémájáról értesülnek, igyekeznek mellette állni, és erőt és vigasztalást nyújtani neki.

Nagy katasztrófák idején is gyakran nagyon sokat tehetnek azok, akiknek a munkájáról a külvilág nem szerez tudomást. Néha egy vagy két személy megmentése is megengedett, így előfordul, hogy rettenetes tömegszerencsétlenségről szóló beszámolóiban időről időre olyan megmenekülésekről hallunk híreket, amelyeket csodának lehet tekinteni. Ez csak akkor lehetséges, ha a veszélyben levők között olyan valaki van, akinek nem ezen a módon kell meghalnia, vagy akinek nincs olyan tartozása az Isteni Törvénnyel szemben, amit ezen a módon kellene kiegyenlíteni. A legtöbb esetben azonban csak arra irányulhat erőfeszítés, hogy erőt és bátorságot nyújtsanak a rászorulóknak, hogy azok szembe tudjanak nézni azzal, aminek el kell következnie. Ezután, amint megérkeznek a lelkek az asztrális síkra, üdvözlik és támogatják őket.

IX. FEJEZET

A HALOTTAK SEGÍTÉSE

Az elmondottak elvezetnek bennünket annak vizsgálatához, ami vitathatatlanul a munka legnagyobb és legfontosabb része: a halottak segítése. Mielőtt ezt megérthetnénk, teljesen félre kell tennünk a szokásos, esetlen és hibás elképzeléseket a halálról, és a halottak helyzetéről. Nincsenek tőlünk távol, nem változtak meg hirtelen, nem váltak angyallá vagy démonná. Továbbra is emberi lények, pontosan olyanok, mint haláluk előtt voltak, se nem jobbak, se nem rosszabbak. Még mindig a közelünkben vannak, bár érzékenyebbek az érzéseinkre és gondolatainkra, mint azelőtt. Ezért olyan rossz és önző dolog a szabadjára engedett gyász a halottért. A halott ember minden felindultságot érez, ami szerettei szívéen átárad, és ha ők értetlenül utat engednek a szomorúságnak, az a búskomorság hasonló felhőjét vonja a halott fölé is, és útját nehezebbé teszi. Ez nem lenne szükségszerű, ha barátai helyesebb tanítást kaptak volna.

A halottaknak sok és sokféle módon nyújtható segítség. Először is sokuknak – valójában legtöbbjüknek – felvilágosításra van szükségük arról az új világról, amelyben találják magukat. Vallásuknak kellett volna megtanítani őket arra, hogy mi várható, és hogyan éljenek az új körülmények között, de a legtöbb esetben ez nem történt meg. Így nagyon sokan meglehetősen szoronganak, mások kifejezetten rettegenek. Nyugtatóra és vigasztalásra van szükségük, amikor összetalálkoznak azokkal a szörnyű gondolatformákkal – a személyes ördögről és a haragos, kegyetlen istenségről alkotott gondolatokkal –, amelyeket ők és a hozzájuk hasonlóak hoztak létre évszázadok alatt. Gyakran a félelem sajnálnivaló állapotába kerülnek, ami nemcsak rendkívül kellemetlen, hanem fejlődésük szempontjából is nagyon rossz. A segítő sok idejét és fáradságát veszi igénybe, hogy elfogadhatóbb elmeállapotba segítse őket.

Vannak, akiknek az új életbe való belépés ad először lehetőséget arra, hogy olyannak lássák magukat, amilyenek valójában, és ez sokukat büntudattal tölt el. Itt ismét szükség van a segítő szolgálataira, azt megértetni, hogy ami elmúlt, az elmúlt, és az egyedüli hatékony megbánás az elhatározás, hogy többé nem teszi, amit tett. Nem elveszett lélek, egyszerűen csak onnan kell kezdenie, ahová most került, és törekednie kell a jövőben igaz életet élni. Néhányan szenvedélyesen ragaszkodnak a Földhöz, ahová gondolataik és érdeklődéseik kötötték őket, és nagyon szenvednek, hogy elveszítették a befolyást és az események irányítását. Másokat az általuk elkövetett bűntényekre vonatkozó gondolatok, vagy a feladatok teljesítésének elmulasztása kötnek a Földhöz. Megint másokat a hátrahagyottak helyzete aggaszt. Valamennyi olyan eset, amely magyarázatot igényel. Sokszor a segítőnek még a fizikai síkon is kell lépéseket tennie, hogy teljesítse a halott kívánságait, és szabaddá tegye gondtalan továbbhaladását a magasabb dolgok felé. Az emberek hajlamosak a spiritizmus árnyoldalát látni, de nem szabad elfelejtenünk, hogy nagyon sok jót is tesz ezzel a tevékenységével, mivel alkalmat ad a halottaknak, hogy hirtelen és váratlan távozás esetén rendezzék dolgaikat.

Valóban örömteli gondolat, hogy a test számára oly nagyon szükséges pihenés nem szükségszerűen tétlen időszak a belső, valódi ember számára. Régen úgy éreztem, hogy az alvásra szánt idő sajnálatosan elvesztegetett idő, most már értem, hogy a Természet nem gazdálkodik olyan rosszul, hogy az emberélet egyharmada veszendőbe menjen.

Természetesen az ilyen segítő munkához képességek szükségesek, ezeket gondosan és hosszan részleteztem e témában írt 'Láthatatlan segítő' című kis könyvemben, itt csak megemlítem.

Először is az ilyen segítőnek koncentrálnak kell lennie, és mindig a mások segítése legyen első és legmagasabb szintű kötelessége.

Másodszor, tökéletes önuralomra van szüksége, uralkodnia kell vérmérséklete és idegei felett. Az érzelmei a legcsekélyebb mértékben sem befolyásolhatják munkáját. A harag és félelem fölé kell emelkednie.

Harmadszor, teljes nyugalom, higgadtság és derű birtokában kell lennie. Akiket levertség, aggodalom tart fogva, nem alkalmasak segítségre, mert a munka nagy része mások megnyugtatóból és lecsillapításából áll. Hogyan lennének képesek ezt megtenni, ha ők maguk egész idő alatt a felindultság örvényében élnek, vagy aggódnak?

Negyedszer, tudás szükséges, már itt lent, ezen a síkon meg kell tanulnia mindent, amit csak tudhat erről a másik síkról, mivel nem várhatja el, hogy az ottani emberek értékes időt vesztegessenek el tanításával, amit már megszerezhetett volna magának.

Ötödször, teljesen önzetlennek kell lennie. Sérelmes érzéseken felül kell emelkednie, nem sajátmagára, hanem a végzendő munkára szabad csak gondolnia, arra, hogy örömmel végezze a legszerényebb vagy a legnagyobb feladatot is, egyrészt irigység, másrészt önteltség nélkül.

Hatodszor, szívének szeretettel és nem érzélgősséggel kell telve lennie, azzal az erőteljes vágygal, hogy szolgáljon, és Isten szeretetének vezetőjévé váljon, olyanná, mint Isten békéje, amely meghaladja az emberi megértést.

Azt gondolhatnák, hogy ez megvalósíthatatlan szint. Ellenkezőleg, minden ember számára elérhető. Eléréséhez idő kell, de az bizonyosan jól felhasznált idő lesz. Ne forduljunk el csüggedten, lássunk munkához itt és most, igyekezzünk alkalmassá válni erre a nagyszerű feladatra, és mialatt törekszünk, ne várjunk tétlenül, próbáljunk apróbb munkákat vállalni ugyanazon irányban. Mindenki ismer szomorú, lesújtó eseteket, mindegy, hogy az élők vagy a holtak között. Ha tudnak ilyenről, gondoljanak rá elalvás előtt, határozzák el, hogy amint ettől a testtől megszabadulnak, felkeresik az illetőt, és igyekeznek vigasztalni. Nem biztos, hogy tudatában lesznek az eredménynek, vagy reggel bármire emlékeznek, de az biztos, hogy szándékuk nem lesz eredménytelen, és még ha nem is emlékeznek arra, amit vagy megtettek vagy nem, az bizonyos, hogy valamit tettek. Egy nap, előbb vagy utóbb megbizonyosodnak arról, hogy sikeresek voltak. Ne felejtjük el, ahogy mi segítünk, bennünket is segíthetnek. A legalsótól a legfelsőig össze vagyunk kötve a kölcsönös szolgálat egyetlen hosszú láncával, és habár az alsóbb létrafokokon állunk, ez a létra a földi ködfüggöny fölé magasodik, oda, ahol Isten fénye örökké ragyog.